

دانشگاه صنعتی شریف دانشکدهی مهندسی کامپیوتر

> پایاننامهی کارشناسی مهندسی کامپیوتر

> > عنوان:

الگوريتم كوانتومي نقطه در چندضلعي

نگارش:

سید سجاد کاهانی

استاد راهنما:

دكتر آبام

تیر ۱۴۰۰

به نام خدا دانشگاه صنعتی شریف دانشکدهی مهندسی کامپیوتر

پایاننامهی کارشناسی

عنوان: الگوریتم کوانتومی نقطه در چندضلعی نگارش: سید سجاد کاهانی

كميتهى ممتحنين

استاد راهنما: دكتر آبام

استاد مشاور: ؟؟

استاد مدعو: ؟؟

تاريخ:

رایانشِ کوانتومی گونهای از رایانش است که مبتنی بر اصل موضوعهای مکانیک کوانتومی به وجود آمده که در دههٔ نود و پس از معرفیِ دو الگوریتمِ جستوجو و تجزیهٔ عدد، توجهها به آن افزایش یافت. از سوی دیگر، هندسهٔ محاسباتی که به بررسیِ مسائلِ هندسی از منظرِ رایانشی میپردازد و پیچیدگی و الگوریتمهای این مسائل را بررسی می کند، می تواند در سیاقِ رایانشِ کوانتومی نیز موردِ بررسی قرار بگیرد. از بدو پیدایشِ رایانشِ کوانتومی بررسیهای اندکی برروی کاربردِ آن در هندسهٔ محاسباتی صورت گرفته که آن بررسیها هم اکثراً به شکلِ استفاده از الگوریتمِ جستوجوی کوانتومی برروی مسائل بوده است که با تسریعِ چندجملهای همراه است. مسئلهٔ قرارگیریِ نقطه در چندضلعی که یکی از مسائلِ پرکاربردِ این حوزه است که تا کنون به شکلِ کوانتومی بررسی نشده و با رایانشِ کلاسیک چند الگوریتم با زمانِ خطی برای آن وجود دارد در کنار الگوریتمهای تقریبی و با پیش پردازشی که در زمان و پرسش زیرخطی اجرا می شوند. در این پایان نامه به معرفیِ الگوریتمی کوانتومی برای نقطه در چندضلعی میپردازیم که مبتنی بر تبدیلِ فوریهٔ کوانتومی ست و می تواند در شرایطی که تضمینِ فاصلهٔ نقطه از اضلاع وجود دارد به تسریعِ فرا پندجملهای دست می یابد و با یک پرسش در زمانِ لگاریتمی می تواند پاسخ مسئله را به به تسریعِ فرا په در حالتِ کلاسیک نخواهد داشت.

كليدواژهها: پاياننامه، حروفچيني، قالب، زيپرشين

فهرست مطالب

٩		مقدمه	١
٩	تعریف مسئله	1-1	
١.	ساختار پایاننامه	Y-1	
١١	م ا ول یه	مفاهي	1
١١	حالتهای کلاسیک و کوانتومی	1-4	
١١	۱-۱-۲ زنجیرهٔ مارکوفی		
14	۲-۱-۲ گزارهای کوانتومی		
۲.	۲-۱-۳ تفاوتهای سیستمهای کوانتومی و کلاسیک		
77	رايانشِ كوانتومي و كلاسيك	Y-Y	
77	۲-۲-۲ مدل رایانش		
۲٧	۲-۲-۲ الگوریتمهای پایهای در رایانش کوانتومی		
٣٩	٣-٢-٢ شبيهسازي كلاسيكِ اين سيستمها		
۴.	هندسهٔ محاسباتی	٣-٢	
۴.	۲-۳-۲ الگوریتمهای جاروبِ خطی/صفحهای		
41	۲-۳-۲ الگوریتههای دینامهرینی خط		

فهرست مطالب

	٣-٣-٢ مسئلهٔ پوشِ محدب	41
	۴-۳-۲ مسئلهٔ مثلث بندی	47
	۲-۳-۵ ساختمانِ دادهٔ لیستِ یالهای دوسویه متصل	47
	۲-۳-۲ ساختمانِ دادهٔ درختِ کِیدی	47
	۲-۳-۲ دوگانگی	47
	۲-۳-۸ پیشپردازشهای کاربردی، مثالِ دیاگرامِ ورونی ۲-۳-۸	47
٣	کارهای پیشین	۴۳
	۱-۳ الگوریتمهای کوانتومی در هندسهٔ محاسباتی ·	۴۳
	۲-۳ مسئلهٔ قرارگیریِ نقطه در چندضلعی	49
۴	الگورتیمهای کوانتومی برای نقطه در چندضلعی	47
	۱-۴ معرفي يک الگوريتم کوانتومي	۴۸
	۲-۴ گسترشِ الگوریتم برای حالتهای دیگر	۵۲
	۳-۴ حدِ پایینِ دشمن گونه	۵۲
۵	نتیجه گیری	۵۵
	۱-۵ کارهای آتی	۵۵
Ĩ	مطالب تكميلى	۵۶
	آ_۱ شبه کدهای کوانتومی	۵۶

فهرست شكلها

	e_i نمایشی از الگوریتمِ جاروبِ خطی برای مسئلهٔ تلاقیِ پارهخطها که رخدادها با	1-7
41	s_i دادههای وضعیت با s_i مشخص شدهاند	
47	یک مثال از مسئلهٔ مثلثبندی و پاسخِ آن	Y-Y
41	نمایش پارامترهای استفاده شده در الگوریتم	۱-۳

فهرست جدولها

فصل ١

مقدمه

از ایدهٔ کامپیوترهای کوانتومی بیش از نیم قرن می گذرد اما عمدهٔ توجه به آن پس از دو الگوریتم مشهور شور و گروور در دههٔ نود میلادی بودهاست. از آن روز تلاش بی وقفه ای برای یافتنِ الگوریتمهای جدید و کاربردهای جدید از الگوریتمهای قدیمی رایانش کوانتومی ادامه دارد. اما بخش اندکی از این تلاشها در حوزهٔ هندسهٔ محاسباتی بوده است، با این وجود به نظر می رسد که با توجه به خواص هندسی حالتهای کوانتومی و قیود هندسی که مسائل هندسهٔ محاسباتی را از گونههای دیگر مسائل محاسباتی متمایز می کنند، رایانش کوانتومی کاربردهایی بسیار گسترده تر از آنچه تا کنون شناخته شده است در این حوزه داشته باشد.

۱-۱ تعریف مسئله

مسئلهٔ این تز، در مرحلهٔ اول، بررسیِ کاربردهای الگوریتمهای کوانتومی در هندسهٔ محاسباتی و در مرحلهٔ بعد معرفیِ الگوریتمِ جدیدی برای مسئلهٔ نقطه در چندضلعی است. هرچند که برای مسئلهٔ نقطه در چندضلعی الگوریتمِ خطیای وجود دارد و امکانِ تسریعِ آن به شکلِ کلاسیک وجود ندارد اما به علتِ استفادهٔ گستردهٔ آن در گرافیکِ کامپیوتری، بهبودِ سرعتِ آن به شکلِ تکنیکال نیز همواره مورد توجهِ افراد بوده است. همچنین در ادبیاتِ الگوریتمهای کوانتومی در هندسهٔ محاسباتی، هرچند مسئلههای بسیاری مورد بررسی قرار گرفته اما این مسئله موردِ بررسی قرار نگرفته و از سوی دیگر، ایدهٔ اکثریتِ تسریع حداکثر کوانتومی در هندسهٔ محاسباتی مبتنی بر جست وجوی کوانتومی بوده است که منتج به تسریع حداکثر

فصل ۱. مقدمه

مربعی میشود.

۱-۲ ساختار پایاننامه

این پایاننامه در پنج فصل به این موضوع میپردازد به این ترتیب که پس از مقدمه، در فصلِ اول مفاهیمِ اولیهٔ رایانشِ کوانتومی و هندسهٔ محاسباتی مرور میشود و پس از آن در فصلِ مروری بر ادبیاتِ الگوریتمهای کوانتومیِ هندسهٔ محاسباتی صورت می گیرد. سپس برای الگوریتمِ نقطه در چندضلعی الگوریتمهای کلاسیک بررسی میشوند و در فصلِ چهارم الگوریتم کوانتومیای تشریح میشود. درنهایت در فصل آخر به جمع بندی و مسیرهای پیشنهادی برای پژوهشهای آتی پرداخته میشود.

فصل ۲

مفاهيم اوليه

همواره مرسوم ترین راه برای بیانِ فیزیکِ کوانتوم، دنبال کردنِ سیرِ تاریخیِ رخدادها بوده، اما امروزه با به وجود آمدنِ رایانشِ کوانتومی، بسیاری از منابع از اصلِ موضوعهای رایانش و اطلاعاتِ کوانتومی برای ورود به فیزیکِ کوانتوم استفاده می کنند و معتقدند این درگاه، باعث کمتر گمراه شدنِ افراد در گزارههای ناسازگار با شهودِ ما از طبیعت دارد. [۱]

۱-۲ حالتهای کلاسیک و کوانتومی

مفاهیم «حالت» و «گزار» در بخشهای مختلفی از دانش استفاده شده و کاربردهای گوناگونی دارد، یکی از این کاربردها، در زنجیرههای مارکوفیست.

۲-۱-۱ زنجیرهٔ مارکوفی

این بخش تنها مقدمه و مروری بر زنجیرههای مارکوفیست.

نمایش ۱ برای نمایشِ بردارها از حروفِ کوچک و توپر a استفاده میکنیم و برای نمایشِ ماتریسها از حروفِ بزرگِ توپر A نشان میدهیم.

برای نمایش ترانهاده بردارها و ماتریسها از علامت ۱. استفاده میکنیم.

برای نشان دادن درایهها نیز از زیروند به شکل \mathbf{A}_{ij} استفاده می کنیم.

همچنین بردار \mathbf{j} نشان دهندهٔ بردارهایی با همهٔ عناصر یک است و \mathbf{e}_i برداری تنها مؤلفهٔ iام آن یک است و باقی صفر هستند.

برای بردارهای مختلط از علامتِ *. برای مزدوج مختلطِ تکتکِ درایه های بردارها و ماتریسها استفاده می کنیم.

همچنین

$$.^{\dagger} = .^{*T} \tag{1-Y}$$

یک زنجیرهٔ مارکوفی یک دنباله از متغیرهای تصادفی X_t بر روی مجموعهٔ گسستهٔ حالتها به نام S است. با این شرط که توزیعِ متغیرِ تصادفیِ متغیر X_{t+1} ام دنباله تنها بستگی به جملهٔ X_t ام دارد و احتمالاتِ شرطیِ این بستگی در طولِ این زنجیره ثابت هستند و میتوان آنها را با ماتریسِ گزار نشان داد به این ترتیب که برای همهٔ Sها

$$(\mathbf{T})_{ij} = \Pr(X_{t+1} = j | X_t = i) \tag{Y-Y}$$

که اگر در کنار این ماتریس، بردار احتمال را تعریف کنیم

$$(\mathbf{p}^t)_i = \Pr(X_t = j) \tag{\Upsilon-\Upsilon}$$

آنگاه می توان این خاصیت ها را در حالتِ کلی اثبات کرد.

$$\mathbf{j}^{\mathsf{T}}\mathbf{p}^t = \mathsf{I}$$
 (4-7)

$$Tj = j$$
 $(\Delta - Y)$

$$\mathbf{j}^{\mathsf{T}}\mathbf{T} = \mathbf{j}^{\mathsf{T}}$$
 (9-1)

و همچنین به شکل کلی میتوان تحول را به این شکل بیان کرد.

$$\mathbf{p}^t = \mathbf{T}^t \mathbf{p}$$
 (V-Y)

می توان معادلهٔ ۲ – ۶ را به شکلِ شفاهی این طور بیان کرد که جمعِ مؤلفه ها در گزارِ سیستم ناورداست. البته این طبیعی ست زیرا برای ما مطلوب است که بردارِ \mathbf{p}^t همواره توزیع احتمال باقی بماند.

با توجه به این که این ماتریس گزار مثبت است خواص متعددی را میتوان برای آن اثبات کرد، از جمله این که ویژهبرداری با ویژهمقدارِ بیشینه (برابرِ یک) وجود دارد که حالتِ تعادلِ این سیستم پس از بینهایتبار گزار است. [۲]

تضارب حالتها

دو زنجیرهٔ مارکوفی را در نظر بگیرید که (لااقل در ابتدا) مستقلاً کار میکنند. زنجیرهٔ اول در حالتِ \mathbf{p}^{1} و زنجیرهٔ دوم را در حالتِ \mathbf{p}^{2} در نظر بگیرید. اگر بخواهیم مجموعِ دو زنجیره را با یک زنجیرهٔ بزرگتر بیان کنیم

$$\mathbf{p}^{\mathsf{JS}} = \mathbf{p}^{\mathsf{Y}} \otimes \mathbf{p}^{\mathsf{Y}} \tag{A-Y}$$

که در آن ⊗ ضرب تانسوریست. و به همین شکل

$$\mathbf{T}^{\mathsf{J}} = \mathbf{T}^{\mathsf{J}} \otimes \mathbf{T}^{\mathsf{T}} \tag{9-7}$$

حالاً اگر بعد از تحولی به شکلِ مجزا یا به شکلِ همبسته، از بردارِ حالتِ دو سیستم، به بردارِ حالتِ یکی از سیستمها برسیم کافیست

$$\mathbf{p}_i^{\prime} = \sum_j^{\dim(c)} \mathbf{p}^{\prime}^{\dagger} \mathbf{e}_i^{\prime} \otimes \mathbf{e}_j^{\prime}$$
 (۱۰-۲)

كميتهاى مشاهدهپذير

برای سیستمی که در حالتِ p قرار دارد، دسترسی به خودِ این بردار در عمل مقدور نیست و آنچه مشاهده می شود، کمیتِ مشاهده پذیری نظیرِ X است که می توان آن را تابعی از حالتهای سیستم در نظر گرفت، یعنی

$$M:\{1\dots n\}\to\mathbb{R}$$
 (11-Y)

که البته این تابع را میتوان به شکلِ برداری نشان داد که در آن صورت، بیانِ کمیتی مثلِ امیدِ ریاضیِ آن ساده تر می شود

$$\mathbb{E}[M] = \mathbf{M}^{\mathsf{T}} \mathbf{p} \tag{17-7}$$

۲-۱-۲ گزارهای کوانتومی

سیستمِ احتمالاتی ای را (با n حالتِ مجزا) بگیرید که برای نمایشِ آن از برداری n بعدی، مختلط و با اندازهٔ یک به نام v بهره می گیریم به طوری که

$$\Pr(i) = |\mathbf{v}_i|^{\mathsf{Y}} \tag{1Y-Y}$$

به هر فضای برداریای که یک ضربِ داخلی برروی آن تعریف شده، نظیرِ فضای برداریِ تعریفشده، فضای هیلبرت می گوییم.

نمایش ۲ برای بردارهای مختلط، به جای \mathbf{v} از $|v\rangle$ استفاده می کنیم و همچنین برای $|\mathbf{v}|$ از $|v\rangle$ استفاده می کنیم.

همچنین $\langle v|u \rangle$ ضرب داخلی دوبردار و $\langle u|u \rangle$ نمایش سادهای از $\langle v|u \rangle$ است.

و به ازای هر $|i\rangle$ $|i\rangle$ و به ازای هر $|i\rangle$ و به ازای هر ازای هر از نیک است.

در نهایت $|v\rangle\langle u|$ همان ماتریس $|v\rangle\langle u|$ است.

ماتریسها با علامت توپر نشان داده نمی شوند و همچنین ۱ ماتریس همانیست.

در ادامه نشان خواهیم داد این گونه حالت ها چیزی فراتر از زنجیرهٔ مارکوفی هستند. برای گزار این $U \in \mathcal{U}$ سیستم، باید از ماتریسهای حافظِ اندازه (ماتریسهای یکانی) استفاده کنیم، به این ترتیب هر است. کزار برای این سیستم است. SU(n)

مثال ۲-۱ (تبدیل هادامارد) فرض کنید سیستمی با دو حالتِ مجزا داریم و آن را یک کیوبیت مینامیم. اگر بگیریم

$$| \cdot \rangle := \begin{pmatrix} 1 \\ \cdot \end{pmatrix}$$
 (14-7)

$$|1\rangle := \begin{pmatrix} \cdot \\ 1 \end{pmatrix} \tag{10-7}$$

همچنین اگر بگیریم

$$|+\rangle := \frac{1}{\sqrt{Y}}(|\cdot\rangle + |1\rangle)$$
 (19-Y)

$$|-\rangle := \frac{1}{\sqrt{Y}}(|\cdot\rangle - |1\rangle)$$
 (1V-Y)

این دو بردار هردو توزیعِ احتمالاتی به شکلِ $\mathbf{p} = \begin{pmatrix} 1/7 \\ 1/7 \end{pmatrix}$ دارند. و اگر این تحول را در نظر بگیریم

$$H=rac{1}{7}egin{pmatrix}1&1\\1&-1\end{pmatrix}$$
 (۱۸–۲) گروه ماتریسهای یکانی $n imes n$ هستند.

آنگاه تحتِ این تحول، دو بردارِ مثبت و منفی که توزیعِ احتمالِ یکشکل داشتند به دو بردار با توزیعهای متفاوت میروند که اینچنین رفتاری با زنجیرهٔ مارکوفی قابل توصیف نیست.

این مثال نشان می دهد که این تئوری اندکی با تئوری احتمال مرسوم متفاوت است.

نکتهٔ دیگری که موردِ توجه است این است که برخلافِ T، گزارِ U حتماً وارونپذیر است که این نکتهای ست که در بخشهای دیگر بیشتر موردِ توجه قرار می گیرد.

اندازهگیری

یکی از بخشهای مبهمِ مکانیکِ کوانتومی، اندازه گیریست. تصور کنید که سیستمی کوانتومی در حالتِ $|v\rangle$ قرار دارد. اگر یک مشاهده یا اندازه گیریِ فیزیکی انجام بگیرد، بردارِ حالتِ سیستم با احتمالِ $|v\rangle$ قرار دارد. اگر یک مشاهده یا اندازه گیریِ فیزیکی انجام بگیرد، بردارِ حالتِ سیستم با احتمالِ $|v\rangle$ به بردارِ $|e_i\rangle$ تبدیل می شود. به این عمل فروریزش می گویند.

مثال ۲-۲ مانند مثال قبل، یک کیوبیت را تصور کنید

- سيستم در حالت اوليهٔ (+| باشد.
- تحول H را روى آن اعمال شود.
 - اندازه گیری را انجام شود.

نتیجهٔ این فرایند به این شکل است که با احتمالِ $\Pr(\cdot) = \Pr(\cdot) = \Pr(\cdot)$ حالتِ \cdot مشاهده می شود. حالا سناریوی دیگری را درنظر بگیرید که در ابتدا یک اندازه گیری نیز انجام می گیرد.

- سيستم در حالتِ اوليهٔ (+| باشد.
- يک اندازه گيري اوليه انجام میشود.
 - تحول H را روی آن اعمال شود.
 - اندازه گیری را انجام شود.

 $\Pr(1) = \frac{1}{7}$ می توان محاسبه کرد که حاصلِ این فرایند با احتمالِ $\Pr(1) = \frac{1}{7}$ حالت ۱ مشاهده می شود.

این آزمایش تأثیرِ مفهومِ رمبش را نشان میدهد. به این ترتیب که میتوان آزمایشِ مشابهی برای زنجیرههای مارکوفی ندارد. زنجیرههای مارکوفی ندارد.

به طورِ مشابه، برای آنچه در خصوصِ کمیتهای مشاهده پذیر در زنجیرهٔ مارکوفی گفتیم، دسترسی به بردارِ حالتِ یک سیستم $|v\rangle$ و حتی توزیع احتمالاتِ آن مقدور نیست.

در ساده ترین حالت در نظر بگیرید که کمیتِ مشاهده پذیری به نامِ M داریم که به هر حالتِ سیستم (یا به عبارتی دیگر هر بردار از پایهٔ متعامدیکهٔ فضا) مانندِ $|i\rangle$ یک عدد $\lambda_i\in\mathbb{R}$ نسبت می دهد. می دانیم که آنگاه

$$\mathbb{E}[M] = \sum_{i} \lambda_{i} \Pr(i) = \sum_{i} \lambda_{i} |\langle i | v \rangle|^{\Upsilon} = \sum_{i} \lambda_{i} \langle v | i \rangle \langle i | v \rangle \qquad (14-\Upsilon)$$

که حالا اگر ماتریس زیر را تعریف کنیم

$$\hat{M} := \sum_{i} \lambda_{i} |i\rangle\langle i|$$
 ($\Upsilon \cdot -\Upsilon$)

آنگاه، می توان معادلهٔ ۲-۱۹ را به شکل زیر نوشت

$$\mathbb{E}[M] = \langle v | \hat{M} | v \rangle \tag{YI-Y}$$

اما حقیقتِ ماجرا این است که در یک سیستمِ فیزیکی، ممکن است چند پایهٔ متعامدیکه برای حالتهای مربوط به مشخصههای مختلف وجود داشتهباشد.

مثال ۲-۳ (آزمایشِ اشترن ـ گرلاخ) با اغماض می توان الکترون ها را آهن رباهای کوچکی در نظر گرفت که سه مؤلفه دارند و این سه مؤلفه جهت آهن ربا را مشخص می کند. به این کمیتِ برداری، اسپین می گوییم. ۲

پس مؤلفههای اسپین را میتوان در هرکدام از راستاهای x و y و ندازه گیری کرد. در نتیجه باید بتوان سه عملگر به شکل \hat{X} و \hat{Y} و \hat{Y} و \hat{Y} و رختیجه باید

در آزمایش اشترن_گرلاخ با اندازه گیری پیاپی این عملگرها نتایجی دور از انتظار میبینیم، برای مثال اگر با اندازه گیری پیاپی \hat{Y} ببینیم که سیستم در راستای y اسپینی برابر \hat{Y} دارد، اگر حال اندازه گیری \hat{X} را ترتیب بدهیم، اطلاعاتی که از اسپین در راستای y به دست آورده ایم نیز دیگر معتبر نیست.

در نتیجهٔ این آزمایش، ساده ترین مدلی که این رفتار را توصیف کند به شرح زیر است که این سیستم علی رغیم این که سه مؤلفه برای اندازه گیری دارد، حالتِ آن برداری نظیر $|\psi\rangle$ در فضای دوبعدی ست و عملگرهای گفته شده برابر با ماتریس هایی به شکل زیر است.

$$\hat{X} = \frac{1}{7} \begin{pmatrix} \cdot & 1 \\ 1 & \cdot \end{pmatrix} \tag{77-7}$$

$$\hat{Y} = \frac{1}{7} \begin{pmatrix} \bullet & -i \\ i & \bullet \end{pmatrix} \tag{77-7}$$

$$\hat{Z} = \frac{1}{7} \begin{pmatrix} 1 & \bullet \\ \bullet & -1 \end{pmatrix} \tag{7F-7}$$

یک مثالِ معروف تر از این، «مکان» و «تکانه» هستند که هردو پایههای متعامدیکهای برای فضای حالتهای یک ذره هستند. در نتیجهٔ این، نمی توان مکان و تکانه را همزمان اندازه گیری کرد و همچنین با اندازه گیری آنها به ترتیب می توان به اصلِ عدم قطعیت ۴ را اثبات کرد.

$$\Delta x \Delta p \geqslant \frac{\hbar}{7}$$
 (Ya-7)

آاین تعریف به هیچوجه تعریف دقیقی از اسپین به عنوانِ یک کمیت ذاتی در ذرات صحیح نیست و تنها مثال ملموسیست برای استفاده از آن در سیاق رایانش کوانتومی

ر کی روح در این تابط که برای سادگی، مقدارِ \hbar را که یک ثابتِ جهانی به نامِ ثابتِ کاهیدهٔ پلانک است، یک فرض می کنیم. سی کنیم.

 $[\]Delta p$ و Δx و عدمِ قطعیت، اصلیست که بیان میکند هرگونه اندازه گیریای که مکان و تکانه را به ترتیب با خطای Δx و Δx اندازه گیری کند، این نامساوی برقرار است

مدل كوانتوم ـ احتمالاتي

حالا می توان مدلی را تصور کرد که سیستم، به شکلِ احتمالاتی، در حالاتِ کوانتومیِ متعدد باشد. یعنی دنباله ای از حالتها داریم $|v_1\rangle\dots|v_n\rangle$ در این حالات حضور داشته باشد.

سیستمهای اینچنینی را میتوان با ترکیبِ مدلِ احتمالاتی و کوانتومی بررسی کرد، اما برای بررسیِ ساده تر، میتوان کمیتِ زیر را تعریف کرد که ماتریسِ چگالی نام دارد و نمایندهٔ این توزیعِ احتمالاتی از توزیعهاست.

$$\rho := \sum_{i=1}^{n} p_i |v_i\rangle\langle v_i| \tag{YS-Y}$$

حالاً اثرِ یک تحولِ کوانتومی که یک ماتریسِ یکانی مانند U است، برروی این ماتریسِ چگالی، به شکل زیر است.

$$\rho \mapsto U \rho U^{\dagger} \tag{YV-Y}$$

و همچنین، با اندازهگیریِ یک کمیت، مانندِ M امیدِ ریاضیِ آن از رابطهٔ زیر به دست می آید.

$$\mathbb{E}[M] = \text{Tr}\Big(\rho \hat{M}\Big) \tag{YA-Y}$$

بررسي تحولاتِ اين سيستمها، با مفهومي به نام كانال انجام مي گيرد كه خارج از اين مقال است.

تضاربِ حالتها

 $|v\rangle\otimes|u\rangle$ سیستم کوانتومی مجزا با حالتهای $|v\rangle$ و $|v\rangle$ داشته باشیم، آنگاه حالتِ کلیِ سیستم خواهد بود.

در این صورت اگر عملگری مانند U را فقط برروی سیستم اول اثر بدهیم، آنگاه اثرِ آن بر کلِ سیستم به شکلِ $U\otimes I$ به شکلِ $U\otimes I$ خواهد بود. به شکلی مشابه می توان عملگری را فقط روی سیستم دوم اثر داد یا عملگری را روی هردو سیستم به شکلِ همزمان اثر داد که در نتیجهٔ آن، بردارِ حاصل، به شکلِ ضربی مثلِ $|u'\rangle\otimes|u'\rangle$ قابلِ بیان نباشد.

در کلی ترین حالت، برداری که متعلق به دو فضا باشد را بتوان به شکل زیر نوشت

$$|\psi
angle = \sum_i |a_i
angle \otimes |b_i
angle$$
 (۲۹–۲)

حالا فرض کنید فضای دوم را در پایهای دلخواه اندازه گیری می کنیم. و نتیجهٔ آن بردارِ $|b_i\rangle$ در سیستم آنگاه سیستم با احتمالِ $|a_i\rangle$ در حالتِ $\frac{\langle b_i|\psi\rangle}{|\langle b_i|\psi\rangle|}$ قرار می گیرد. ذکرِ این نکته لازم است که حاصلِ آنگاه سیستم با احتمالِ $|a_i\rangle$ است و نه یک عدد. $|a_i\rangle$ یک بردار در فضای اول است و نه یک عدد.

این طور می توان گفت که پس از اندازه گیریِ فضای دوم، یک حالتِ احتمالاتیِ کوانتومی داریم که با آن را با یک ماتریس چگالی نشان می دهیم.

$$ho$$
فضای دوم = $\sum_{i} |\langle b_{i} | \psi \rangle|^{\Upsilon} \frac{\langle b_{i} | \psi \rangle}{|\langle b_{i} | \psi \rangle|} \frac{\langle \psi | b_{i} \rangle}{|\langle b_{i} | \psi \rangle|} = \sum_{i} \langle b_{i} | \psi \rangle \langle \psi | b_{i} \rangle = \operatorname{Tr}_{\phi}$ فضای دوم

که با سادهسازی به ردِ جزئی میرسیم.

۲-۱-۳ تفاوتهای سیستمهای کوانتومی و کلاسیک

همچنان که در مثالِ ۲-۱ گفته شد، سیستمهای کوانتومی قابلیتهایی متعددی مزیدِ بر سیستمهای کلاسیک دارند. آنچه در آن مثال دیده شد به نوعی قابلیتِ پنهان کردنِ اطلاعاتی در سیستم بود که خود را در یک اندازه گیریِ ساده نشان نمی دهد.

در ادامه در قالبِ یک مثال، به بررسیِ همبستگیهای کوانتومی میپردازیم که «درهمتنیدگی» نامیده میشود.

مثال ۲-۲ (آزمایش بل) یک بازی را تصور کنید، که داور به هرکدام از دو بازیکن (آلیس و باب) یک

بیت ارسال می کند. درنظر بگیرید x را به آلیس و y را به باب ارسال می کند.

آلیس و باب نمی توانند با هم هیچ پیامی ردوبدل کنند. حالا ، آلیس و باب ، هرکدام برحسبِ استراتری خود یک بیت را به داور برمی گردانند. تصور کنید دو بیت را ه و ه باشند. آلیس و باب هردو با هم پیروز می شوند اگر و تنها اگر

$$a \operatorname{XOR} b = x \operatorname{AND} y$$
 ($\Upsilon \setminus -\Upsilon \setminus$

حالا یکبار در نظر می گیریم که استراتژی هرکدام، به شکل تعینی باشد، یعنی

$$\begin{cases} a_x = f(x) \\ b_y = g(y) \end{cases} \tag{\Upsilon\Upsilon-\Upsilon}$$

اگر فرض بگیریم که هریک از مقادیر x و y هماحتمال باشند، آنگاه برای احتمالِ پیروزی، برای هر استراتژیای خواهیم داشت

$$\Pr(\varphi) \leqslant \frac{\pi}{\epsilon}$$
 (٣٣-٢)

حالاً اگر استراتژیِ هرکدام از آلیس و باب، به شکلِ احتمالاً تی و وابسته به یک متغیر تصادفیِ مشترک مانند ۸ باشد

$$\begin{cases} \Pr(a|x,\lambda) = f(a,x,\lambda) \\ \Pr(b|y,\lambda) = g(b,y,\lambda) \end{cases} \tag{\Upsilon\xi-Y}$$

در این صورت، باز هم همان حد برای احتمال پیروزی برقرار است.

اما اگر به جای متغیر تصادفی مشترک، یک حالتِ کوانتومی بینِ آلیس و باب به اشتراک گذاشته شود، به طوری که سیستم کوانتومی مسئله، از دو زیرسیستم دوحالته تشکیل شده است که زیرسیستم اول در اختیارِ آلیس و زیرسیستم دوم در اختیارِ باب است. (که در زیر فوق با اندیس ها مشخص شده اند)

$$|\psi\rangle = \frac{1}{\sqrt{Y}}(|\bullet\rangle_A|\bullet\rangle_B + |1\rangle_A|1\rangle_B) \tag{$\Upsilon \Delta - \Upsilon$}$$

حالا اگر برای تعیینِ استراتژی هرکدام از بازیکنان از اندازه گیری استفاده کنند، یعنی با توجه به ورودی (x) و بی یک پایهٔ متعامد برای اندازه گیری انتخاب کند (x) و از نتیجهٔ آزمایش، خروجیِ خود را انتخاب کند، یعنی اگر $\{\langle A \rangle, |A \rangle\}$ و $\{\langle A \rangle, |A \rangle\}$ دو پایهٔ متعامدِ برای اندازه گیری در زیرسیستمِ آلیس باشند و به شکل مشابهی برای باب، بردارهای (x) را داشته باشیم، می توانیم به این شکل بنویسیم که

$$Pr(a,b|x,y) = \left| \left\langle \psi | A_a^x \right\rangle \left| B_b^y \right\rangle \right|^{\mathsf{Y}} \tag{\mathbf{Y}-\mathbf{Y}}$$

دلیلِ این که نمی توان این احتمال را برای آلیس و باب به شکلِ مجزا نوشت این است که هرکدام از این دو، نخست اندازه گیری را انجام دهند، برروی استیتِ کلیِ سیستم تأثیر می گذارند، هرچند که این تأثیر، همچنان نمی توان هیچ پیامی را منتقل کرد، اما شکلِ خاصی از هم بستگی را به وجود می آورد که در سیستمهای کلاسیک دیده نمی شوند و درنتیجه باعث می شود که احتمالِ پیروزی می تواند به $\frac{1}{2}$ برسد که این نقض نامساوی $\frac{1}{2}$ است. $\frac{1}{2}$ ناموضعیت در مکانیکِ کوانتومی

۲-۲ رایانش کوانتومی و کلاسیک

۲-۲-۱ مدل رایانش

نمایش * یک الفبا مانند $^{\circ}$ ، یک مجموعه از علامت هاست. اگر $^{\circ}$ $^{\circ}$ یکی از آن علامت ها باشد $^{\circ}$ یا $^{\circ}$ یک کلمهٔ ساخته شده با تکرار آن علامت است و همچنین $^{\circ}$ مجموعهٔ کلمه ها با طول دو است. (و به همین ترتیب برای طول های بیشتر)

از عملگر *. برای بیانِ مجموعه های کلمه های آن الفبا (با طول صفر یا بیشتر) استفاده می کنیم. همچنین برای هر $s \in \Sigma^*$ عملگر $s \in \Sigma^*$

اندازه گیری در پایهٔ متعامدِ دلخواه، همارزِ انجامِ یک تحولِ یکانیِ مناسب و سپس اندازه گیری در پایهٔ اصلی است. پس اگر تحولهای یکانی همگی در دسترس باشند، اندازه گیری در هر پایهای ممکن است. دربارهٔ در دسترس بودنِ تحولها در ۲-۲-۱ بررسی می شود.

برای یک $s \in \Sigma^*$ اگر $\Sigma = \mathbb{Z}_N$ یعنی اعداد کوچکتر از $S \in \Sigma^*$ باشد، آنگاه عددی که این بازنمایی را در مبنای $S \in \Sigma^*$ در مبنای $S \in \Sigma^*$ نمایش می دهیم.

مدلهای مختلفی برای بیانِ رایانش کوانتومی وجود دارد اما پر استفادهترینِ آنها مدلِ مداریست که به سادگی قابلِ ساخت از روی مدلِ کلاسیکِ مداریست.

در مدلهای محاسباتی، یک مسئله را به شکلی استاندارد که قابل محاسبه باشد بیان می کنیم. برای $f: \mathbb{Z}_{\gamma}^* \to \mathbb{Z}_{\gamma}$ به شکل $f: \mathbb{Z}_{\gamma}^* \to \mathbb{Z}_{\gamma}$ نور این بخش فرض می کنیم که مسئلهای که قصد حلِ آن را داریم، تابعی به شکل $f: \mathbb{Z}_{\gamma}^* \to \mathbb{Z}_{\gamma}$ است.

خانوادهٔ مدارهای یکنواخت و غیریکنواخت

یک مدار C، یک گرافِ جهت دارِ غیرِ مدور است که سه دسته گره برروی آن مشخص می کنیم.

- گرههای ورودی: گرههایی با درجهٔ ورودیِ صفر هستند که هرکدام نمایانگر یکی از ورودیهای مسئله است هستند.
- گرههای گیت: گرههایی با درجهٔ ورودی و خروجی شان ناصفر هستند که هرکدام نمایانگر یک گیت از مجموعهٔ گیتهای مجاز در مدار است که تعداد ورودی ها و تعداد خروجی های مشخصی دارد. برای ما این مجموعه شامل AND و OR هرکدام با دو ورودی و NOT با یک ورودی است.
- گرههای خروجی: گرههایی با درجهٔ خروجی صفر که نمایندهٔ خروجیِ مسئله هستند (با توجه به تعریف تابع به شکلِ گفته شده، تنها یک گره خروجی داریم)

برروی این مدار، توابع زیر را تعریف می کنیم

- تعداد گرههای گیت در مدار size(C)
- طولِ طولِنی ترین مسیر در مدار depth(C)

با توجه به تعریفی که از مدار ارائه شد، اندازهٔ ورودیهای آن ثابت است و برای حلِ مسئله به شکلی که (F_1, F_7, \dots) گفته شد، نیاز به یک خانواده از مدارها داریم. خانوادهٔ مدار F_1 ، یک دنباله از مدارها به شکلِ (F_1, F_7, \dots) است که F_i برای ورودی با طولِ i تابع f را محاسبه می کند.

اگر تابع f با یک خانوادهٔ مدار F قابلِ محاسبه باشد، به طوری که برای (F_i) (به عنوانِ تابعی از size f با یک خانوادهٔ مدار F_i آنگاه می گوییم مسئلهٔ محاسبهٔ f عضو کلاس F_i است. مثالِ ساده ای وجود دارد که نشان می دهد این مدل از ماشین تورینگ قوی تر است.

مثال ۲-۵ (این مثال صرفاً به خاطرِ علاقهٔ شخصیِ نویسنده اینجاست و بار علمیای ندارد.) فرض کنید مسئلهٔ h به شکلِ $\mathbb{Z}_{7}^{*} \to \mathbb{Z}_{7}^{*}$ برای ماشینِ تورینگ غیرقابل محاسبه است. (میدانیم چنین مسئله ای وجود دارد)

میدانیم که به ازای هر $s \in \mathbb{Z}_{\gamma}^*$ میتوان عددی طبیعی به آن نسبت داد که به این شکل ساخته می شود $n_s = \overline{1s}$

حال ابتدا مسئلهٔ دیگری به شکل $f: \ 1^\star o \mathbb{Z}_7$ میسازیم که در آن

$$f(\mathsf{N}^{n_s}) = h(s) \tag{\UpsilonV-Y}$$

آنگاه طبیعتاً برای هرطولی از ورودی f یک مدار وجود دارد که خروجی V زم را تولید کند. (اما تولید خود مدار کارِ سختی ست و این مهم همان چیزی ست که به آن توجه نشده بود)

پس خانوادهٔ مدار از ماشین تورینگ قوی تر عمل می کنند.

با توجه به مثالِ گفته شده، خانوادهٔ مدارهای یکنواخت را تعریف می کنیم که در آن هرکدام از F_i ها به سادگی (در زمان چند جمله ای) توسط یک مدل محاسباتی قابل توصیف باشند.

 $\operatorname{size}(F_i) \in \mathcal{O}(\operatorname{poly}(i))$ است. F قابلِ محاسبه باشد، اگر کانوادهٔ مدار یکنواخت F است. F عضو کلاس F است.

پس از آن، مسئلهای مانندِ g را تصور کنید که برای ورودی، علاوهبر x، یک رشته به نامِ w می گیرد به طوری که $|w| \in \mathcal{O}(poly(|x|))$ به طوری که $|w| \in \mathcal{O}(poly(|x|))$ به طوری که رشته نسبت به طول این رشته نسبت به طول |w|

این ورودیِ w را به شکلِ نوعی سرِ نخ برای f(x)=1 استفاده می کنیم، یعنی فرض کنید

$$\begin{cases} \exists w \ g(x \cdot w) = 1 \Leftrightarrow f(x) = 1 \\ \forall w \ g(x \cdot w) = \bullet \Leftrightarrow f(x) = \bullet \end{cases}$$

$$(\Upsilon \Lambda - \Upsilon)$$

اكنون اگر مسئلهٔ g كه مسئلهٔ f به همراهِ سرنخ است (و از مسئلهٔ f آسانتر است) عضوِ كلاسِ \mathbf{P} باشد می گوییم كه مسئلهٔ f خود عضوِ كلاسِ \mathbf{NP} است.

برای تعریفِ چند کلاسِ دیگر، تصور کنید یک مدار به شکلِ احتمالاتی کار می کند یا برای سازگاری با تعریفهای قبل، اینبار بگیرید مسئلهٔ g علاوه بر ورودیِ x، یک رشته از اعدادِ تصادفی به طولِ چندجملهای را می گیرد که آن را r می نامیم. اگر g خود عضوِ \mathbf{P} باشد و داشته باشیم

$$\Pr(g(x \cdot r) = f(x)) \geqslant \frac{\Upsilon}{\Upsilon}$$
 (\Upsilon4-Y)

 $^{f f}$ [۲] است. BPP آنگاه f عضو

مدارهای کوانتومی

حالا تصور کنید یه سیستم d_{-} حالتهٔ کوانتومی داریم. به این سیستم یک کیودیت می گوییم. در حالتی که d = 1 به این سیستم کیوبیت می گوییم.

اگر یک سیستم متشکل از n کیوبیت در نظر بگیریم، چنانچه پیشتر گفته شد، می توان تحولهایی را به شکلِ محلی برروی یکی یا چندتا از این کیوبیتها (به عنوانِ یک زیرسیستم از سیستمی بزرگتر) اعمال کرد.

از این رو میتوان متصور شد که اگر گیتهای پایهٔ کوانتومی را تعریف کنیم، بتوان مدارِ کوانتومی را تعریف کنیم، بتوان مدارِ کوانتومی را تعریف کرد که به شکلِ مشابهی، شاملِ گرههای زیر خواهد بود [۵]

- گرههای ورودی: مشابهِ حالتِ قبل اما به شکلِ حالتِ کوانتومی است. (البته میدانیم که هر حالتِ کلاسیکی لزوماً یک حالتِ کوانتومی نیز هست)
 - گرههای خروجی: مشابهِ حالتِ قبل اما به شکل حالتِ کوانتومی است.
- گرههای گیتهای کوانتومی: مشابهِ حالتِ قبل اما ذکرِ این نکته لازم است که گیتهای پایه در مدارهای کوانتومی، نمیتوانند شاملِ AND و OR باشند چرا که این گیتها باید فضای مبدأ و مقصد

۶ کلاسهای NP ، P و BPP هیچگاه به این شکل تعریف نمیشوند. شکلِ اولیهٔ تعریفِ آنها مبتنی بر ماشینِ تورینگ است و بعد در طیِ قضیههایی، اثبات میشود که به این شکل قابلِ نوشتن هستند.

یکسانی داشته باشند (درجهٔ ورودی و خروجی شان یکی باشد) و تحولِ متناظر با آنها وارون پذیر باشد. در اصل هر گیت باید یک ماتریس یکانی باشد.

- گرهِ اندازهگیری: یک اندازهگیری در پایهٔ (۱ | و (۱ | انجام می شود که طبیعتاً درجهٔ ورودیِ آن یک و درجهٔ خروجی آن نیز یک است.

CNOT و T و همچنین T و H از مثالِ H و H و H از مثالِ H و H از مشهورترین مجموعهٔ گیتهای پایه مجموعهٔ گیت H است که به شکلِ زیر تعریف می شوند. [۶]

$$T := \begin{pmatrix} \mathbf{1} & \mathbf{1} \\ \mathbf{1} & e^{i\frac{\pi}{\mathbf{T}}} \end{pmatrix} \tag{\mathbf{T}-\mathbf{T}}$$

$$CNOT := | \cdot \rangle \langle \cdot | \otimes I + | \cdot \rangle \langle \cdot | \otimes NOT$$
 (*\(\forall - \forall \))

که در این بین، T و H عملگرهای تک کیوبیتی هستند اما T یک عملگر دوکیوبیتی است.

حالاً به شکلِ مشابهی همان توابع برروی مدارهای کوانتومی نیز تعریف میشوند و همچنین تعریفِ خانوادهٔ مدار و یکنواختی نیز به همین ترتیب تعمیم دادهمی شود.

كلاسهاى محاسباتي كوانتومي

در ادامه، اگر بگیریم که مدارِ کوانتومی، همواره درست عمل نکند اما با احتمالِ خوبی پاسخِ درست بدهد، یعنی به شکلِ فرمال داشته باشیم

$$\Pr(f(x) = Q_i(x)) \geqslant \frac{7}{7}$$
 (*Y-7)

^۷می دانیم که مدارهای کوانتومی، فضای مبدا و مقصدِ یکسانی دارند، از این رو، پیادهسازیِ تابعی به شکلِ فوق، می تواند به این شکل انجام بگیرد که ورودی به شکلِ کوانتومی داده می شود و پس از انجامِ یک عملیاتِ یکانی، برروی یک کیوبیتِ خاص، اندازه گیری رخ می دهد و حاصلِ اندازه گیری به عنوانِ خروجیِ سیستم لحاظ می شود.

exact quantum polynomial [^]

آنگاه می گوییم که مسئله در کلاس BQP قرار دارد.

در این جا بدونِ اثبات، چند گزاره درخصوصِ کلاسهای محاسباتیِ گفته شده را بررسی می کنیم. [۷] [۸]

$$\mathbf{P} \subseteq \mathbf{EQP} \subseteq \mathbf{BQP} \tag{40°}$$

$$P \subseteq BPP \subseteq BQP \tag{$^{\xi}-$}$$

$$NP \not\subset BQP$$
 $(\mathfrak{f}\Delta - \mathfrak{f})$

$$NP \not\supset BQP$$
 ($\mathfrak{f} \mathcal{F} - \mathfrak{f}$)

۲-۲-۲ الگوریتمهای پایهای در رایانش کوانتومی

برای بررسیِ الگوریتمهای کوانتومی، نیاز به شیوهای برای بیانِ آنها داریم، هرچند تلاشهای بسیاری برای طراحیِ زبانها و حسابها برای رایانشِ کوانتومی صورت گرفته، اما برای حفظِ یکپارچگی با شیوهٔ بیانِ الگوریتمهای کوانتومی، از شیوههای نموداری، نظیرِ شکلِ مدارِ کوانتومی و حسابِ ZX استفاده نمی کنیم. [۵] [۹] [۱۰] ذکرِ این نکته هم لازم است که روشهای شکلی تعمیمپذیر نیستند. از طرفی زبانهای کوانتومی اغلب ساختارِ مشترکی در خصوصِ ساختاردادهها و عملیاتهای کوانتومی دارند اما از نظرِ عملیاتهای کلاسیک، تفاوتهای بسیاری دارند. از اینرو برای تشریحِ الگوریتمهای کوانتومی از شبه کد کمک خواهیم گرفت. هرچند ساختارِ این شبه کد کاملاً گویاست اما برای حفظِ صحت و دقت، در پیوست آن را از نظرِ نحوی و معنایی بررسی می کنیم.

ذكرِ اين نكته لازم است كه الگوريتمهاى كوانتومي گستردهاى براى كاربردهاى متنوعى وجود دارند [۱۱] [۱۲] [۱۲] اما در اين مقال، تمركز برروى الگوريتمهاى پايهاى خواهندبود كه به زعمِ نويسنده مىتوانند كاربردى در مسائلِ هندسهٔ محاسباتى داشتهباشند.

الگوريتم دويچ ـ جوزا

اگر جعبه سیاهی داشته باشیم که مدارِ تابعِ $abla \mathbb{Z}_{\gamma} \to \mathbb{Z}_{\gamma} = 0$ باشد و برای این تابع داشته باشیم که حتماً یکی از حالت های زیر برقرار است

- تابع ثابت است.

 $o(x) = \bullet$ تابع متوازن است به این معنی که به ازای نیمی از ورودیها o(x) = 1 و برای نیمی دیگر

حالا مسئله این است که تشخیص بدهیم تابع o در کدامیک از دستههای فوق میافتد.

با استفاده از هر مدلِ کلاسیکی، نظیرِ خانوادهٔ مدارها، قابلِ تصور است که برای جوابِ قطعی، نیاز به حداقل $1+7^{-1}$ بار استفاده از جعبه سیاهِ مذکور داریم.

اما به شکلِ کوانتومی، اگر فرض کنیم که همین مدارِ تابعِ o را داریم و برای این که این مدار، خواصِ یک مدارِ کوانتومی (وارون پذیری و یکیبودنِ فضای مبدأ و مقصد) را داشته باشیم، تحولِ یکانیِ O را به شکلِ زیر تعریف کنیم

$$O = \sum_{x \in \mathbb{Z}_{\mathbf{Y}}^n, y \in \mathbb{Z}_{\mathbf{Y}}} |x, y \operatorname{XOR} o(x)\rangle \langle x, y|$$
(*V-Y)

این تعمیم برروی n+1 کیوبیت تعریف شده است که n کیوبیتِ اول، نقشِ ورودیِ o را دارند و کیوبیتِ آخر، محل ذخیرهٔ خروجی o است.

حالا شبه کدی مانند ۱ را درنظر بگیرید.

ا**لگوریتم ۱** دویچ_جوزا

```
H : 1 \text{ qubit gate} = 1/2 * [1, 1;
function IsConstant(0: n+1 qubit gate)
   // Qubits:
    x : n qubit state
    y: 1 qubit state
    // Algorithm:
    // stage 1, initialization
    for i : integer from 1 to n
        Initiate x[i] to |0>
    Initiate y to |1>
    // stage 2, parallization
    for i : integer from 1 to n
        Apply H on x[i]
    Apply H on y
    // stage 3, query
    Apply O on x, y
    // stage 4, interfere (fourier transform)
    for i : integer from 1 to n
        Apply H on x[i]
    // stage 5, measurement
    is_constant : boolean = true
    for i from 1 to n
        result : boolean = Measure on x[i]
        if (result)
            is_constant = false
    return is_constant
```

براى تحليلِ دقيقِ اين الگوريتم، حالتِ كيوبيتها را در پايانِ هر مرحله بررسي ميكنيم

$$|\psi_1\rangle = |\bullet^n\rangle_x |1\rangle_y \tag{fA-Y)}$$

سپس با انجام شدنِ عملگرِ H برروی تکتکِ گیتها، خواهیم داشت

$$|\psi_{\Upsilon}\rangle = \frac{1}{\sqrt{\Upsilon^{n+1}}} \sum_{i=\bullet}^{\Upsilon^{n}-1} |i\rangle_x (|\bullet\rangle_y - |1\rangle_y) \tag{$\Upsilon^{q}-\Upsilon$}$$

$$|\psi_{\Upsilon}\rangle = \frac{1}{\sqrt{\Upsilon^{n+1}}} \sum_{i=1}^{\Upsilon^{n-1}} |i\rangle_x (|o(i)\rangle_y - |\text{NOT } o(i)\rangle_y)$$
 (2.-1)

$$=\frac{1}{\sqrt{\Upsilon^{n+1}}}\sum_{i=\bullet}^{\Upsilon^{n-1}}(|\bullet\rangle_{y}-|1\rangle_{y}) \tag{21-7}$$

حالاً با اعمالِ دوبارهٔ Hها برروی xها، می دانیم که حالتِ y تغییری نخواهد کرد.

$$|\psi_{\Upsilon}\rangle = (H_x^{\otimes n} \frac{1}{\sqrt{\Upsilon^{n+1}}} \sum_{i=1}^{\Upsilon^n-1} (-1)^{o(i)} |i\rangle_x) \otimes (|\bullet\rangle_y - |1\rangle_y) \tag{\Delta \Upsilon-\Upsilon}$$

با اضافه کردنِ این نکته که درصورتی پاسخ $is_constant$ برابر با درست است که تمامِ بیتهای خروجیِ x برابر با صفر باشند، یعنی

$$\Pr(\text{is_constant}) = \left\| \left\langle {\,}^{\bullet}{\,}^{n} \right|_{x} \left| \psi_{\mathbf{Y}} \right\rangle \right\|^{\mathbf{Y}} \tag{$\Delta \Upsilon - \Upsilon$}$$

$$= \left| \langle \cdot^n | H_x^{\otimes n} \frac{1}{\sqrt{\Upsilon^n}} \sum_{i=1}^{\Upsilon^n - 1} (-1)^{o(i)} | i \rangle_x \right|^{\Upsilon} \tag{\Delta \Upsilon - \Upsilon}$$

$$= \frac{1}{\Upsilon^n} \left| \left(\frac{1}{\sqrt{\Upsilon^n}} \sum_{i=1}^{\Upsilon^n - 1} \langle i | \right) \left(\sum_{i=1}^{\Upsilon^n - 1} (-1)^{o(i)} | i \rangle \right) \right|^{\Upsilon}$$
 (\$\Delta \Delta - \T)\$

$$= \frac{1}{Y^{\gamma_n}} \left| \sum_{i=1}^{\gamma_{n-1}} (-1)^{o(i)} \right|^{\gamma} \tag{69-7}$$

تنها نکتهٔ ریاضیاتیِ استفاده شده در این اثبات این است که عملگرهای H میتوانند از نظرِ ریاضی برروی بردارِ ترانهاده/مزدوج $| \cdot \rangle$ که در سمتِ راستشان قرار گرفته است اثر کنند.

در نتیجه میبینیم که برای حالتی که o مقدارِ ثابتی دارد، این احتمال برابر با یک و برای حالتِ متوازن این احتمال دقیقاً برابر با صفر است.

پس این الگوریتم که تنها یکبار از جعبه سیاهِ مذکور استفاده می کند، می تواند به شکلِ قطعی به مسئله پاسخ بدهد. [۱۴]

برای تشریح بیشترِ آنچه که باعثِ این افزایشِ سرعت شد، می توان به این نکته اشاره کرد که همزمانیِ بررسیِ همهٔ حالتها، در کنارِ ابزاری که عملکردی مشابه تبدیلِ فوریه دارد (تبدیلِ هادامارد) که در فضای کوانتومی به سرعت پیاده سازی می شود، امکانِ این نتیجه گیریِ سریع را فراهم آورده است. اما به طورِ کلی، در این الگوریتم و الگوریتمهای بعدی، آنچه عمومیت دارد، ساختاری شبیه به سیستمِ احتمالاتی ست با این تفاوت که احتمالاتِ منفیای دارد که با هم می توانند تداخلِ سازنده یا مخرب داشته باشند.

الگوریتم زیرگروهِ آبلیِ پنهان و کاربردهای آن

میدانیم که گروهِ محدود، به یک مجموعهٔ محدود، مانندِ G و یک تابع که آن را ضربِ گروه مینامیم و به شکل G imes G imes G imes G imes G به شکل G imes G imes G imes G تعریف میشود می گوییم که خواص زیر را دارا باشد

- $(a\cdot b)\cdot c=a\cdot (b\cdot c)$ داشته باشیم $a,b,c\in G$ مرکت پذیری: برای هر
- $g\cdot I=I\cdot g=$ ۱ منصرِ همانی: وجود داشتهباشد $I\in G$ که برای هر عنصرِ همانی
- $g\cdot g^{-1}=g^{-1}\cdot g=I$ که $g^{-1}\in G$ حنصرِ وارون: برای هر عنصری نظیرِ $g\in G$ داشته باشیم $g\in G$
 - $a\cdot b=b\cdot a$ داشته باشیم $a,b\in G$ جابه جایی (تنها در گروههای آبلی): برای هر

همچنین زیرگروه، گروهیست که زیرمجموعهٔ گروهی بزرگتر با همان ضرب است و همدستهٔ یک زیرگروه مانندِ H به مجموعههایی می گویند که برای هر $g \in G$ به شکلِ زیر تعریف می شوند

$$gH = \{gh|h \in H\}$$
 ($\Delta V - Y$)

و مولدهای گروه، به کمینه عناصری میگویند که از بستارِ ضربِ آنها در خود، همهٔ عناصرِ گروه به دست میآیند.

S اگر گروهی محدود و آبلی به نام G داشته باشیم و تابعی به شکل $f:G\to S$ نیز داده شده است که که یک مجموعهٔ دلخواه است. اگر زیرگروهی به نام G وجود داشته باشد که برای f داشته باشیم که

 $f(x)=f(y)\Leftrightarrow x$ قرار دارند و H قرار دارند و $x\Leftrightarrow xH=yH$ آنگاه مسئله یافتنِ H (۵۸–۲) قروم یافتنِ مولدهای آن گروه) است.

پیش از بررسیِ دقیقِ الگوریتم، به بررسیِ تعمیمِ تبدیلِ فوریه در فضای گروههای آبلیِ محدود میپردازیم. بدونِ اشاره به تئوریِ بازنماییِ گروهها، مجموعهٔ توابعِ $G \to \mathbb{C}$ را در نظر بگیرید، این توابع تشکیلِ یک فضای برداری را میدهند، یک پایهٔ بدیهی برای این فضا، توابع زیر هستند

$$\delta_g(x) = \begin{cases} \mathbf{1} & g = x \\ \mathbf{0} & g \neq x \end{cases} \tag{69-7}$$

بدونِ اثبات بپذیریم که یک پایهٔ نابدیهی برای این فضا، مجموعهٔ توابعی هستند که خواصِ زیر را دارند [؟]

$$|\chi_k(x)| = 1 \tag{$\mathbf{\mathcal{F}} \cdot -\mathbf{Y}$}$$

$$\chi_k(I) = 1 \tag{(6.1-7)}$$

$$\chi_k(x \cdot y) = \chi_k(x) \cdot \chi_k(y) \tag{$7-7$}$$

که این اعدادِ k را نیز میتوان با عناصرِ گروه جایگزین کرد اگر یک سریِ کمینهٔ مولد برای G درنظر بگیریم و آن را gen(G) بنامیم

$$\chi_I(x) = 1 \tag{9 \text{ } 7-1}$$

$$\chi_g(g') = e^{\delta_{gg'} \frac{\Upsilon_{i\pi}}{\operatorname{order}(g)}} \quad g, g' \in \operatorname{gen}(G)$$
 اگر

$$\chi_{a \cdot b}(x) = \chi_a(x)\chi_b(x) \tag{$\rho$$ $\Delta-$Y}$$

لازم به ذکر است که مرتبهٔ g کوچکترین عددیست که ا $g^{\operatorname{order}(g)}=1$ یا به عبارتی دیگر

$$\operatorname{order}(g) = |\{g^z | z \in \mathbb{Z}\}| \tag{9^z-Y}$$

آنچه گفته شد، تعریفِ دو پایه برای مجموعهٔ توابعِ $\mathbb{C} \to \mathbb{C}$ بود که همین دو پایه برای فضای حالتهای کوانتومی سیستمی که حالتهای کلاسیکِ آن همان عناصرِ G است نیز برقرار است.

از این رو، میتوان یک تحولِ یکانی در این فضا تعریف کرد که این تغییرِ پایه را صورت میدهد

QFT :=
$$\frac{1}{\sqrt{|G|}} \sum_{a,b} \chi_a(b) |b\rangle\langle a|$$
 (9V-Y)

که این تعریف را تبدیلِ فوریهٔ کوانتومی می گیریم. لازم به ذکر است که به ازای گروهی خاص، (γZ) برابر با تبدیل هادامارد خواهد بود.

الگوریتم زیر را در نظر بگیرید

الگوريتم ۲ زيرگروهِ پنهان

```
function SampleFromHperp(G : Group, f: Hilbert(G x S) gate) {
    qft : Hilbert(G) gate = QFT of G, defined above
    x : Hilbert(G) state
    y : Hiblert(S) state
    // stage 1, initialization and applying oracle
    Initiate x to |I>
    Apply qft on x
    // or any other way to make x = sum |g>
    Initiate y to |0>
    Apply f on x, y
    // stage 2, collapsing into a constant set
    Measure on y
    // stage 3, applying QFT to extract generators
    Apply qft on x
    // stage 4, select a generator
    Measure on x
}
```

در مرحلهٔ اول، ابتدا تلاش می شود که حالتی به شکل $\sum_{g \in G} |g\rangle_x$ تولید شود که برحسبِ شکل ذخیره سازی و ساختارِ گروه، به شکلهای متفاوتی می توان این کار را انجام داد، اما آن چه با همین ابزار قابلِ پیاده سازی ست، استفاده از تبدیلِ فوریه برروی عنصرِ همانی ست که این حالت را تولید می کند. سپس با اعمال f که تبدیل به عملیاتی یکانی شده، به حالتی به شکلِ زیر خواهیم رسید

$$|\psi_1\rangle = \frac{1}{\sqrt{|G|}} \sum_{g \in G} |g\rangle_x |f(g)\rangle_y$$
 (FA-Y)

سپس با اندازه گیری در فضای دوم، به برهمنهی از حالاتی میرسیم که مقدارِ f(g) برای آنها برابر بوده، یعنی یک همدستهٔ H

$$|\psi_{
m Y}
angle = rac{1}{\sqrt{|H|}} \sum_{h \in H} |sh
angle_x |f(s)
angle_y \tag{99-Y}$$

و پس از آن با اعمالِ تبديلِ فوريهٔ مذكور، خواهيم داشت

$$|\psi_{\Upsilon}\rangle = \frac{1}{\sqrt{|H||G|}} \sum_{h \in H} \sum_{g \in G} \chi_{s \cdot h}(g) |g\rangle_x |f(s)\rangle_y$$
 (Y • - Y)

به سادگی می توان اثبات کرد که

$$\sum_{k=\bullet}^{\operatorname{order}(g)-1} \chi_{g^k}(x) = \begin{cases} \operatorname{order}(g) & \chi_g(x) = 1 \\ \bullet & \chi_g(x) \neq 1 \end{cases}$$

$$(\vee 1 - \vee 1)$$

و همین تعمیم برای جمع برروی زیرگروه نیز وجود دارد که با استفاده از آن، میتوان نوشت

$$|\psi_{\Upsilon}\rangle = \frac{1}{\sqrt{|H||G|}} \sum_{g \in G} \chi_s(g) \sum_{h \in H} \chi_h(g) |g\rangle_x |f(s)\rangle_y$$
 (YY-Y)

$$=\frac{\sqrt{|H|}}{\sqrt{|G|}}\sum_{g\in H^{\perp}}\chi_{s}(g)\left|g\right\rangle_{x}\left|f(s)\right\rangle_{y}\tag{YT-Y}$$

که در رابطهٔ فوق H^{\perp} باید به شکل زیر تعریف شود

$$H^{\perp} := \{ g \mid \chi_h(g) = \mathsf{N} \ \forall h \in H \} \tag{VF-Y}$$

نتیجهٔ اندازه گیریِ آخر، همان نمونه گیری از گروهِ H^{\perp} است و با دانستن این گروه، خودِ گروهِ H نیز دانسته مي شود. [۱۵] ۹

در ادامه، در یک مثال کاربردی، به یافتن دورهٔ تناوب یک تابع میپردازیم که خود در تجزیهٔ اعداد استفاده می شود. ۱۰

مثال ۲-۶ (محاسبهٔ دورهٔ تناوب) فرض کنید گروهِ اصلی مسئله \mathbb{Z}_Q (با عمل جمع) باشد، آن گاه تابع را به شکل زیر تعریف کنیم f

$$f(x)=a^x\mod N$$
 (۷۶–۲) شیوهٔ یافتنِ مولدهای H با استفاده از H در حالتِ کلی خارج از این مقال است

$$(a^{\frac{r}{7}} + 1)(a^{\frac{r}{7}} - 1) \mod N = \bullet$$
 (V Δ -Y)

ارتباطِ مثاَلِ مذکور با تجزیهٔ عددِ N نیز به این صُورت است که با دانستنِ r اگر r زوج باشد، آنگاه معادلهٔ زیر میتواند Nمنتج به تجزیهٔ عدد شود.

 $\gcd(a,N)=1$ که طبیعتاً اعداد a و a دانسته شده هستند به طوری که

حالاً زیرگروهی که این تابع برروی آن ثابت است $\{ullet, r, ullet r, \dots, Q-r\}$ است اگر Q/r عددِ صحیحی u

اگر الگوریتم مذکور برروی این مسئله اجرا شود، میدانیم که برای گروه گفته شده

$$\chi_a(b) = e^{\mathsf{Y}i\pi\frac{ab}{Q}} \tag{VV-Y}$$

که در نتیجهٔ آن، برای هر حاصلِ اندازه گیری مانندِ m خواهیم داشت

$$\chi_r(m) = 1 \Rightarrow mr = kQ$$
 (VA-Y)

که در آن k عددی نامعلوم اما صحیح است و اگر چندبار m را اندازه بگیریم، مسئلهٔ به دست آوردنِ r به مسئلهٔ باقی ماندهٔ چینی تبدیل می شود و قابل حل است.

تنها نکتهٔ باقی مانده این ضمانت است که $\frac{Q}{r}$ صحیح است که نشان داده شده حتی در صورتِ صحیح نبو دنِ این نسبت، با قیدهایی، این الگوریتم با احتمال خوبی همچنان به درستی عمل می کند. [18]

الگوریتمهای جستوجو، شمارش و تقویت

یک تابع به شکلِ $T \to \mathbb{Z}_1$ داده شده است که از مجموعهٔ محدودِ D به اعدادِ صفر و یک می رود. مسئله، پیدا کردنِ عنصر/عنصرهایی از D هستند که به ازای آنها f(s)=1 این مقادیر را مجموعهٔ $T:=\{s|f(s)=1\}$

حالاً در فضای هیلبرتی که پایههایش اعضای D هستند میتوانیم برداری به شکل زیر تعریف کنیم

$$|D\rangle = \frac{1}{\sqrt{|D|}} \sum_{e \in D} |e\rangle$$
 (V4-Y)

و همچنین یک عملگر و یک بردار به شکلِ زیر تعریف میکنیم به این منظور اگر تعریف کنیم این یک عملگر خطی در فضای x باشد

$$\mathbb{P}_T := \sum_{x \in T} |x\rangle \langle x| \tag{$\Lambda \cdot -\Upsilon$})$$

$$|T\rangle := \frac{1}{\sqrt{|T|}} \sum_{x \in T} |x\rangle$$
 (A1-Y)

که واضح است که $|T\rangle\langle T| \neq \mathbb{T}$.

اگر فرض بگیریم مداری (تنها متشکل از گیتهای پایه و بدونِ اندازهگیری) به نامِ G داریم که عملیاتِ زیر را انجام می دهد، و طبیعتاً می توان انتظار داشت که وارونِ این مدار را نیز داشته باشیم

$$|D\rangle = G|e_1\rangle \tag{AY-Y}$$

که e_1 یک عنصر دلخواه و مشخص از مجموعهٔ D باشد،

فرض می کنیم که f را نیز مشابهِ الگوریتمهای قبل به شکل زیر داشته باشیم

$$F = \sum_{x \in D, y \in \mathbb{Z}_{Y}} |x, y \operatorname{XOR} f(x) \rangle \langle x, y|$$
 (AT-Y)

همچنین عجیب نیست که به هرشکلی که برای مجموعهٔ D فضای هیلبرتی ساخته شود (برای مثال گر در $\log_{\Gamma}|D|$ کیوبیت کد شود)، به سادگی می توان تابع $\delta_{e_1}(x)$ را به شکلِ کوانتومی نیز پیاده کرد که عملگری یکانی در فضای $(D \times \mathbb{Z}_{\Upsilon})$ Hilbert $(D \times \mathbb{Z}_{\Upsilon})$

$$\Delta_{e_{1}} = \sum_{x \in D, y \in \mathbb{Z}_{T}} |x, y \operatorname{XOR} \delta_{e_{1}}(x) \rangle \langle x, y |$$
(Af-T)

$$= \sum_{x \in D - \{e_1\}, y \in \mathbb{Z}_{\mathsf{T}}} |x, y\rangle \langle x, y| + \sum_{y \in \mathbb{Z}_{\mathsf{T}}} |e_1, \text{NOT } y\rangle \langle e_1, y|$$
 (A\D-\mathbf{T})

حالا الگوریتم زیر را در نظر بگیرید

الگوريتم ٣ جستوجو

```
function SearchAndSample(G: Hilbert(D) gate,
                       Delta_e_1: Hilbert(D × boolean) gate,
                       F: Hilbert(D × boolean) gate) {
    Delta_prime_e_1 = Delta_e_1 then (I, Z) then Delta_e_1
    F_{prime} = F \text{ then } (I, Z) \text{ then } F
    mirrorD: Hilbert(D × boolean) gate = (inverse(G), I) then Delta_prime_e_1
        then (G, I)
    mirrorT: Hilbert(D × boolean) gate = F_prime
    x : Hilbert(D) state
    y : qubit state
    Initiate x to |e_1>
    Initiate y to |0>
    Apply G on x
    for i : integer from 1 to ceil(pi * sqrt(size(D)) / 4) {
        Apply mirrorT on x, y
        Apply mirrorD on x, y
    result: D = Measure on x
    return result
}
```

در مرحلهٔ اول، مىتوان با انجام عملياتِ زير، اين جعبهسياه را به شكلِ ديگرى تبديل كرد

$$F' = F(I_x \otimes Z_y)F = \sum_{x \in D, y \in \mathbb{Z}_Y} (-1)^{y \operatorname{XOR} f(x)} |x, y\rangle \langle x, y| \tag{A9-Y}$$

که در آن Z عملگری به شکلِ زیر است که برروی کیوبیتِ خروجیِ تابع اثر میکند

$$Z := \begin{bmatrix} 1 & \bullet \\ \bullet & -1 \end{bmatrix} \tag{AV-Y}$$

 $\Delta_{e_1}' = \Delta_{e_1}(I_x \otimes Z_y) \Delta_{e_1}$ و به همین شکل برای

$$\Delta'_{e_1} = \sum_{x \in D, y \in \mathbb{Z}_{\Upsilon}} (-1)^{y \operatorname{XOR} \delta_{e_1}(x)} |x, y\rangle \langle x, y|$$
(AA-Y)

نکتهٔ قابلِ توجه این است که مقدارِ y در طیِ همهٔ این عملیاتهای F' و همچنین $G\otimes I$ تغییر نمی کند، از این رو می توان فقط به تأثیر این عملگرها روی فضای x توجه کرد.

پس مىتوانىم بنويسىم

$$\langle \cdot |_{y} \operatorname{mirrorT} | \cdot \rangle_{y} = \langle \cdot |_{y} F' | \cdot \rangle_{y}$$
 (A4-Y)

$$= \sum_{e \in D} (-1)^{f(e)} |e\rangle\!\langle e|_x \tag{4.-1}$$

$$=I-\mathsf{Y}\mathbb{P}_T \tag{9.1-Y}$$

$$\langle \bullet |_{y} \operatorname{mirrorS} | \bullet \rangle_{y} = \langle \bullet |_{y} (G \otimes I)^{-1} \Delta'_{e_{\lambda}} (G \otimes I) | \bullet \rangle_{y}$$
 (4 Y - Y)

$$=G^{-1}(I-\Upsilon|e_1\rangle\langle e_1|)G \tag{9T-T}$$

$$= I - \Upsilon |D\rangle\langle D| \tag{9.4-7}$$

حالا تنها چیزی که باقی میماند این است که تحول این بردار را بررسی کنیم

$$\begin{cases} |\psi \cdot \rangle = |D\rangle \\ |\psi_{k+1}\rangle = (I - \Upsilon |D\rangle\langle D|)(I - \Upsilon \mathbb{P}_T) |\psi_k\rangle \end{cases}$$
 (4\Delta - \Tau)

که آنگاه اگر تحول را در زیرفضای T و زیرفضای عمود بر آن بررسی کنیم

$$|\psi_k\rangle = \alpha_k |D - T\rangle + \beta_k |T\rangle$$
 (99-1)

که

$$|D - T\rangle = \frac{1}{\sqrt{|D - T|}} (\sqrt{|D|} |D\rangle - \sqrt{|T|} |T\rangle) \tag{9V-Y}$$

آنگاه

$$\begin{pmatrix} \alpha_{k+1} \\ \beta_{k+1} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \begin{pmatrix} \mathbf{1} & \mathbf{1} \\ \mathbf{1} & \mathbf{1} \end{pmatrix} - \mathbf{Y} \begin{pmatrix} \sqrt{\frac{|D-T|}{|D|}} \\ \sqrt{\frac{|T|}{|D|}} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} \sqrt{\frac{|D-T|}{|D|}} & \sqrt{\frac{|T|}{|D|}} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} \mathbf{1} & \mathbf{1} \\ \mathbf{1} & \mathbf{1} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} \alpha_k \\ \beta_k \end{pmatrix} \quad (\mathbf{4}\mathbf{A} - \mathbf{Y})$$

$$= \begin{pmatrix} -\cos(\mathbf{Y}\theta) & -\sin(\mathbf{Y}\theta) \\ \sin(\mathbf{Y}\theta) & -\cos(\mathbf{Y}\theta) \end{pmatrix} \begin{pmatrix} \alpha_k \\ \beta_k \end{pmatrix} \qquad | \theta = \arcsin\left(\sqrt{\frac{|T|}{|D|}}\right)$$
(44-Y)

که با این تبدیل میتوان نشان داد که پس از طی $\frac{\pi}{\epsilon_{\theta}}$ مقدارِ β نزدیک به یک شده که به این ترتیب پس از اندازه گیری، احتمالِ دریافتِ یکی از عناصرِ داخلِ T یا همان عبارتِ $\|\mathbb{P}_T |\psi_k\rangle\|^{\Upsilon}$ نزدیک به یک خواهد بود.

 $\operatorname{mirror} T =$ این الگوریتم، بیانِ دیگری نیز دارد که اگر برای یک زیرفضا، یک عملگرِ بازتابی مثلِ $\operatorname{mirror} T = I$ داشته باشیم و یک حالتِ اولیه به نامِ $|\operatorname{init}\rangle$ که عملگرِ بازتابیِ آن نیز وجود دارد (به بیانِ دیگر این حالت با مداری معلوم قابلِ تهیه است)، آنگاه می توان به حالتِ

$$|\text{final}\rangle = \frac{\mathbb{P}_T |\text{init}\rangle}{\|\mathbb{P}_T |\text{init}\rangle\|}$$
 (1..-Y)

نزدیک شد. به این بیان، الگوریتم تقویتِ دامنه می گویند.

الگوريتمهاي جبرخطي

احتمالاً حذف شود

الگوريتمهاي ولگشت

احتمالاً حذف شود

۲-۲-۳ شبیه سازی کلاسیک این سیستمها

یکی از مسئلههایی که اشاره به آن اهمیت دارد، شبیهسازیِ مدارهای کوانتومی برروی سیستمهای کلاسیک است. در حالتِ کلی شبیهسازیِ این مدارها، آنچنان که قابلِ حدس است، به شکلِ توانی سخت خواهندبود اما ایدههای مختلفی وجود دارند که هرکدام در شرایطی خاص نشان میدهند که شبیهسازیِ چندجملهای امکانپذیر است و در آن شرایط، طبیعتاً مدارها نمی توانند به برتری ای نسبت به کامپیوترهای کلاسیک دست بیابند.

۲-۳ هندسهٔ محاسباتی

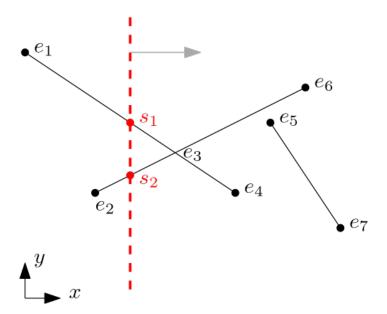
هندسهٔ محاسباتی، شاخه ای ست که به بررسیِ مسئله های هندسی از نظرِ محاسباتی می پردازد و طبیعتاً درگیرِ پیچیدگی ها و کلاس های محاسباتی در کنارِ الگوریتم ها و ساختمان های داده می شود. در این مقال، بیشترِ توجه معطوف به الگوریتم ها و ساختمان های داده است.

برای مطالعهای مروری بر هندسهٔ محاسباتی، ابتدا چند الگوریتمِ پایهای و پرکاربرد را مرور می کنیم.

۲-۳-۱ الگوریتمهای جاروبِ خطی/صفحهای

این دسته الگوریتمها که مبتنی بر ایدهٔ مشترکی کار می کنند کاربردهای گوناگونی از تشخیصِ برخوردِ پاره خطها تا تشکیلِ دیاگرامِ ورونی (بحث شده در بخش Y-Y-A) دارند. بدونِ درنظر گرفتنِ جزئیات، این الگوریتم با استفاده از یک صفِ رخداد و یک درخت (یا هر داده ساختارِ دیگری) به نامِ وضعیت کار می کند. به این ترتیب که اگر خطی موازیِ محورِ y در نظر بگیریم که از $x \to \infty$ به سمتِ $x \to \infty$ به سمتِ حرکت می کند، در طیِ این حرکت، همواره داده ساختارِ وضعیت را بهروز نگه می دارد، به این ترتیب که نقاطی که ممکن است وضعیت تغییر کند را رخداد می نامیم و به محضِ کشف، آن ها را در صفِ رخداد قرار می دهیم و به ترتیبِ کم ترین x از صفِ رویدادها انتخاب می کنیم و خط را تا آن جا جلو می بریم و تغییر وضعیت را اعمال می کنیم.

برای مثال، در مسئلهٔ برخوردِ پارهخطها (تعریفشده در N-1)، وضعیت، یک درختِ دودوییِ متوازن از عرضِ محلِ برخوردِ پارهخطها با خطِ جاروب است که در شروع و پایانِ پارهخطها و در نقاطِ تلاقی وضعیت تغییر می کند. می توان نشان داد که این الگوریتم در $N \log N + I \log N$ برای نقاطِ تلاقی وضعیت تغییر می کند. ذکرِ این نکته خالی از لطف نیست که در این N پارهخط که با هم N نقطهٔ تلاقی دارند عمل می کند. ذکرِ این نکته خالی از لطف نیست که در این الگوریتمهای هندسهٔ محاسباتی، بستگیِ پیچیدگیِ الگوریتم به خروجی را به کرات می بینیم. به این دسته از الگوریتمها حساس به خروجی می گویند. [۱۷]

شكل ۲-۲: نمايشي از الگوريتم جاروبِ خطى براى مسئلهٔ تلاقي پاره خطها كه رخدادها با e_i و دادههاى وضعيت با s_i مشخص شدهاند.

۲-۳-۲ الگوریتمهای برنامهریزی خطی

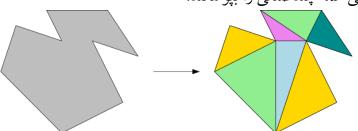
طبیعیست که به دلیلِ وجودِ خطهای راست در مسائلِ هندسی، بسیاری از مسائل به شکلِ برنامه ریزی های خطی یا برنامه ریزی های خطی یا برنامه ریزی های خطی یا برنامه ریزی های خطی تعمیمیافته خواهند بود. برای مثال، هر پاره خط نظیرِ یک سه قیدِ خطی ست و به سادگی می توان متصور شد که مسئلهٔ وجودِ تلاقیِ پاره خطها (تعریف شده در ۳-۱) یا اشیاءِ محدب به سادگی قابلِ تعبیر به مسئلهٔ امکان پذیریِ قیودِ برنامه ریزیِ خطی باشد. مثالِ دیگری از این دست مسئلهٔ کوچک ترین توپِ شامل (تعریف شده در ۳-۱) است که به شکلِ برنامه ریزیِ خطیِ تعمیمیافته قابلِ بیان است. [۱۷]

٢-٣-٢ مسئلة پوشِ محدب

احتمالاً حذف شود.

۲-۳-۲ مسئلهٔ مثلث بندی

مسئلهٔ مثلثبندی: یک N ضلعی در صفحه با نقاطِ p_1 تا p_N مشخص شدهاند، مطلوب است لیستی از مثلثهای t_N تا t_N به طوری که نقطههای مثلثها همان نقاطِ چندضلعی باشند و مثلثها بدونِ اشتراک و همپوشانی همهٔ چندضلعی را بپوشانند.

شكل ٢-٢: يك مثال از مسئلهٔ مثلث بندى و پاسخ آن

جوابِ این مسئله یکتا نیست و هرچندضلعی ممکن است به شیوههای گوناگونی مثلثبندی شود. از این رو مسائلی سخت ر از مثلث بندی وجود دارند که جوابِ مشخصی دارند، نظیرِ مثلث بندیای که مجموع طولِ اضلاع مثلثها کمینه شود که آن را مثلث بندیِ کمینه وزن می نامند. [۱۸]

یک الگوریتم برای این مسئله، تقسیم چندضلعی به چندضلعیهای یکنوا و پس از آن مثلث بندی ست که پیچیدگی زمانی $\mathcal{O}(N \log N)$ خواهدداشت.

مسئلهٔ مثلث بندی به عنوانِ یک پیش پردازشِ کاربردی برای حلِ مسئلهٔ وجودِ نقطه در چندضلعی (تعریف شده در ؟؟) یا دیگر مسائلِ برخورد نظیرِ دنبال کردنِ پرتو استفاده می شود و از این رو اهمیتِ فراوانی در هندسهٔ محاسباتی و گرافیکِ کامپیوتری دارد. [۱۷]

۲-۳-۵ ساختمان دادهٔ لیستِ یالهای دوسویه متصل

۲-۳-۲ ساختمان دادهٔ درختِ کِیدی

۲-۳-۷ دوگانگی

۲-۳-۸ پیشپردازشهای کاربردی، مثالِ دیاگرامِ ورونی

فصل ۳

کارهای پیشین

۱-۳ الگوریتمهای کوانتومی در هندسهٔ محاسباتی

استفاده از ابزارِ رایانشِ کوانتومی در هندسهٔ محاسباتی از بدوِ پیدایشِ این شاخه و توسعهٔ الگوریتمهای مشهورِ آن، موردِ بررسی قرار گرفته [؟] اما با اینحال تا امروزه ادبیاتِ کاملاً محدودی وجود دارد که الگوریتمها و حدهایی در آن به صورتِ موردی بررسی شدهاند. هرچند تعدادِ این حدود و الگوریتمها کم نیست اما هنوز تلاشها در جهتِ تعمیم و کلیتبخشی به این گزارهها چندان زیاد نبودهاند.

همچنین نکتهٔ مهمی که حائزِ اهمیتِ بیشتریست این است که بیشترِ تلاشها در این حوزه معطوف به استفاده از الگوریتمهای جستوجو، شمارش و یا ولگشتهای کوانتومی هستند که بهبودِ سرعتِ آنها در نهایت میتواند به شکلِ مربعی ۱ باشد. و به نظر میرسد هنوز از الگوریتمهایی که بهبودِ سرعتِ توانی ۲ دارند در این حوزه استفادهای نشدهاست. [؟][۱۹][۲۰][۱۹][۲۰][؟]

در ادامه به بررسی الگوریتمها و حدود در تلاشهای پیشین میپردازیم.

از آنجا که هدف از این بررسیها، بستگی پیچیدگی محاسباتی به پارامترهایی نظیرِ بعد و دقتِ ارقام نیست، در مرتبهٔ الگوریتمها و حدها ثابت فرض شدهاند و نوشته نشدهاند.

مسئلهٔ برخورد اجسام محدب: در فضای d بعدی در نظر بگیرید که N شکل محدب داریم، هدف

quadratic 'exponential '

فهميدنِ اين است كه آيا وجود دارد دوتايي از اين اجسام كه با هم تلاقي داشته باشند. [؟]

- الگوريتم كلاسيك:
 - حد کلاسیک:
- الگوريتم كوانتومى:
 - حد كوانتومى:

مسئلهٔ پوش محدب

مسئلهٔ چیدمان ابرصفحهها۳

مسئلة محاسبة فاصلة هاسدورف

 $d: \mathbb{R}^d \times \mathbb{R}^d \to \mathbb{R}^+$ فاصله خزدیک ترین زوج: N نقطه در فضای $d: \mathbb{R}^d \times \mathbb{R}^d \to \mathbb{R}^+$ فصل پنجم [۱۹] داده شده اند، مطلوب است زوجی که کمترین فاصله را دارند.

- ا الگوریتم کلاسیک: با استفاده از تقسیم و حل، با $\Theta(N \log N)$ مقایسه (بینِ فاصلهٔ زوجنقاط) امکانِ حل وجود دارد. البته برای الگوریتم های تصادفی، الگوریتم با امیدریاضیِ تعدادِ مقایسه ها $\Theta(N)$ ممکن است.
 - حدِ کلاسیک: با استفاده از یکتاییِ عناصر، مقایسهها باید از مرتبهٔ $\Omega(N\log N)$ باشند.
- الگوریتم کوانتومی: با استفاده از کاهش (با سربارِ لگاریتمی) به الگوریتم پیدا کردنِ کمینهٔ کوانتومی، با $\Theta(N^{\frac{1}{7}}\log N)$ پرسشِ مقایسه، مسئله حل می شود.
 - حد کوانتومی: با استفاده از یکتاییِ عناصر به شکلِ کوانتومی به حدِ $\mathcal{O}(N^{\frac{\vee}{k}})$ خواهیم رسید.

مسئلهٔ دورترین زوج: N نقطه در فضای $d: \mathbb{R}^d \times \mathbb{R}^d \to \mathbb{R}^+$ فاصله $d: \mathbb{R}^d \times \mathbb{R}^d \to \mathbb{R}^d$ داده شدهاند، مطلوب است زوجی که بیشترین فاصله را دارند.

نتایج آن مشابهِ مسئلهٔ نزدیکترین زوج هستند.[۱۹]

arrangement of hyperplanes $^{\triangledown}$

 $d: \mathbb{R}^d \times \mathbb{R}^d \to \text{العنف نودیک ترین نوم دورنگ: } N نقطهٔ آبی و <math>M$ نقطهٔ قرمز و یک تابع فاصله N نقطهٔ آبی و N نقطهٔ آبی و Minimum ، ۲۲][۱۹] داده شده اند، مطلوب است زوج ناهم رنگی که کم ترین فاصله را دارند. \mathbb{R}^+ (Geometric Spanning Trees

- L_1 نظیر نظیر خاصی نظیر درختِ پوششی کمینهٔ هندسی، برای فاصلههای خاصی نظیر $\mathcal{O}((N+M)\log(N+M))$ در زمان رایان حل وجود دارد.
- $\mathcal{O}((NM\log N\log M)^{\frac{1}{7}} + N\log^{7} M + M\log^{7} N)$ با استفاده از الگوریتمهای تصادفی نیز در زمانِ در المیشود.
- حدِ كلاسيك: چون اين مسئله از مسئلهٔ نزديكترين زوج سختتر است حدهای قبلی برقرار هستند.
- الگوریتم کوانتومی: به شکلِ تقریباً مشابهی با مسئلهٔ نزدیکترین زوج، با تعداد پرسشِ مقایسه $\mathcal{O}((M+N))^{\frac{1}{7}}\log(M+N))$
- حد كوانتومى: چون اين مسئله از مسئلهٔ نزديكترين زوج سختتر است حدهاى قبلى برقرار هستند.

مسئلهٔ کوچکترین توپِ شامل: در فضای dبعدی N نقطه داریم، مطلوب است یافتنِ ابرکرهای مسئلهٔ کوچکترین شعاع ممکن که همهٔ نقاط داخلِ آن قرار بگیرند. [14][19][19]

- این $\Theta(N)$ این دوبعدی با اضافه کردنِ تدریجیِ نقاط، با امیدریاضیِ زمانِ $\Theta(N)$ این مسئله حل می شود. این الگوریتم که قابلِ تعمیم به همهٔ مسئله های بهینه سازیِ P-type است در ابعادِ بالاتر نیز به درستی عمل می کند.
 - حد کوانتومی: با کاهشِ این مسئله به مسئلهٔ OR حدِ پایینِ $\Omega(\sqrt{N})$ اثبات میشود.

مسئلهٔ وجود تلاقیِ پارهخطها: در فضای دوبعدی، N پارهخط داریم، مطلوب است این که وجود دارند دوپارهخطی که با هم تلاقی داشته باشند. $[۱ \vee 1]$ فصل دوم

الگوریتمِ کلاسیک: با تکنیکهای نظیرِ جاروبِ خطی (در بخشِ ۲–۲–۱) متعددی میتوان در زمانِ $\mathcal{O}(N\log N)$ به جوابِ مسئله رسید.

الگوریتم کوانتومی: با کاهشِ مسئله به یکتاییِ عناصرِ کوانتومی که خود با استفاده از ولگشتهای کوانتومی حل میشود، مسئله با استفاده از $\Theta(N^{1/7})$ پرسش از موقعیتِ پارهخطها حل میشود.

مسئلهٔ سهنقطه همخط [؟]

۲-۳ مسئلهٔ قرارگیریِ نقطه در چندضلعی

مسئلهٔ قرارگیریِ نقطه در چندضلعی: تصور کنید در یک صفحه، نقطهٔ p را داریم و N ضلعی که به ترتیب مشتکل از نقاطِ $q, \ldots q_{N-1}$ است.

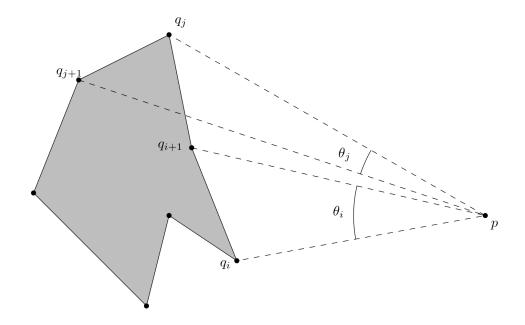
اگر بدونِ هیچ پیشپردازشی، بخواهیم برای همین یک نقطه، بودن یا نبودن داخلِ چندضلعی را به دست بیاوریم، دو ایدهٔ مشهور وجود دارد. ایدهٔ نخست این است که اگر هر نیمخطی از این نقطه رسم کنیم، اضلاع چندضلعی را در فرد نقطه قطع می کند اگر و تنها اگر نقطه درونِ چندضلعی باشد.

با این ایده می توان در مرتبهٔ $\Theta(N)$ مسئلهٔ مذکور را حل کرد.

 θ_i از دید p را p از دید و م به این این ترتیب است که اگر زاویهٔ خطِ q_{i+1} از دید و را در نظر بگیریم، همچنین به آن خط عدد s_i را نسبت دهیم که

$$\begin{cases} s_i = \cdot & \text{اگر $q_i \ q_{i+1} \ d_i \ q_{i+1} \end{cases}$ اگر $q_i \ c_i = c_i \ d_i \ q_{i+1}$ اگر $q_i \ c_i = c_i \ d_i \ q_{i+1}$ باشد اگر $q_i \ c_i = c_i \ d_i \ q_{i+1}$$$

المناف است برای حالتی که N=i دقتی به خرج بدهیم که اگر جمع را به پیمانهٔ N فرض کردهباشیم، تمامِ معادلات برای آن حالت نیز معتبر خواهندبود.

شکل ۳-۱: نمایشِ پارامترهای استفاده شده در الگوریتم

حالا مى دانيم كه مسئلهٔ قرارگيري نقطه در چندضلعى به مسئلهٔ قولى ٥ به شكلِ زير تبديل مى شود.

$$\left|\sum heta_i s_i
ight| = \left\{egin{array}{ll} \Upsilon\pi & ext{cutoffisher} & ext{constant} \\ & & & ext{the constant} \end{array}
ight.$$
نقطه بیرونِ چندضلعی ست

که به این شکل با این ایده در مرتبهٔ $\Theta(N)$ مسئلهٔ مذکور را حل کرد. البته برخلافِ ایدهٔ قبل، نیاز به محاسبهٔ توابعِ وارون مثلثاتی ست که این کار، سرعتِ این الگوریتم را در واقعیت نسبت به الگوریتمِ قبلی کاهش می دهد و از همین رو به این ترتیب استفاده نمی شود. اما تصحیحاتی بر این الگوریتم وجود دارد که با استفاده از تقریبهایی دقت را کاهش می دهد اما امکانِ محاسبهٔ سریع را می دهد.[؟]

فصل ۴

الگورتیمهای کوانتومی برای نقطه در چندضلعی

۱-۴ معرفي يک الگوريتم کوانتومي

مى بينيم صورت بندي ايدهٔ دوم كه در فصلِ پيشين مطرح شد، شباهتِ زيادى به مسئلهٔ مربوط به الگوريتمِ دويچ_جوزا دارد، اما وجودِ وزنها، امكانِ استفاده از الگوريتم دويچجوزا را به ما نمى دهد.

اما مىدانيم اگر حالتى به شكلِ زير داشته باشيم

$$|\phi_1\rangle := \frac{1}{\sqrt{N-1}} \sum_{q_i q_{i+1} \in \text{segments}} \kappa \theta_i s_i |q_i q_{i+1}\rangle$$
 (1-4)

که در آن κ یک ضریب برای بهنجارسازی ست، آنگاه با استفاده از تبدیلِ فوریه، می توانیم به حالتی برسیم که دامنهٔ حالتِ $|\cdot|$ یا همان عنصرِ همانیِ گروه، در آن به شکلِ زیر باشد

$$\langle \cdot | \text{QFT} | \psi \rangle = \frac{1}{N - 1} \sum_{q_i q_{i+1} \in \text{segments}} \kappa \theta_i s_i$$
 (Y-Y)

 $H^{\otimes \log(N-1)}$ که از آنجا که برای هرتبدیلِ فوریهای این مهم برقرار است، میتوان به جای QFT قرار داد N-1 و فرض بگیریم که N-1 توانی از دو است.

پس برای احتمالِ اندازه گیریِ • پس از تبدیلِ فوریه داریم

$$\Pr\left(\mathbf{v} \downarrow \mathbf{v} \right) = \left| \langle \mathbf{v} | H^{\otimes \log(N-1)} | \psi \rangle \right|^{\mathsf{T}} = \begin{cases} \frac{\mathfrak{r}_{\kappa} \mathfrak{r}_{\pi} \mathfrak{r}}{(N-1)^{\mathsf{T}}} & \text{ is also } \mathbf{v} \in \mathbb{R}, \\ \mathbf{v} \in \mathbb{R}, \\ \mathbf{v} \in \mathbb{R}, \end{cases}$$
نقطه بیرونِ چندضلعی ست $\mathbf{v} \in \mathbb{R}$

اما حالاً ضریبِ κ مربوط به فرایندِ تولیدِ این حالت است. اگر فرض کنیم ابتدا حالتی بسازیم که

$$|\phi \cdot \rangle = \frac{1}{\sqrt{N-1}} \sum_{q_i q_{i+1} \in \text{segments}} \theta_i s_i | q_i q_{i+1} \rangle$$
 (Y-Y)

سپس به سادگی با استفاده اضافه کردنِ کیوبیت، از جعبهسیاهها و تعمیمِ مدارهای کلاسیک، میتوانیم به حالت زیر برسیم

$$|\phi \cdot \rangle = \frac{1}{\sqrt{N-1}} \sum_{q_i q_{i+1} \in \text{segments}} |q_i q_{i+1}\rangle | \arcsin \kappa \theta_i \rangle |s_i\rangle$$
 (\Delta -\mathfrak{\Psi}|

و پس از آن با استفاده از ایدههایی مرسوم، نظیرِ ایدههای استفاده شده در بخشِ $\Upsilon-\Upsilon-\Upsilon$ به حالتِ و پس از آن با استفاده از ایدههایی مرسوم، نظیرِ ایدههای استفاده شده در بخشِ $\Upsilon-\Upsilon-\Upsilon$ به حالتِ $\phi_1 > 0$ رسید. $\phi_1 > 0$

 $\kappa=\frac{1}{\pi}$ پس با توجه به نکاتِ گفته شده لازم است که $1\leqslant \kappa$ که نتیجه می دهد بدیهی ترین انتخاب باشد زیرا که زاویهٔ یک پاره خط در مقابلِ یک نقطه حداکثر به نیم صفحه می رسد. در این صورت این احتمال نیز به شکل $\mathcal{O}(\frac{1}{N^{\gamma}})$ کوچک خواهد بود.

اما اگر قولی وجود داشته باشد که $\theta_i \leqslant \frac{\gamma}{N} \in \mathcal{O}(\frac{1}{N})$ که همارزِ این قول است که نقاطی که بررسی می کنیم به اضلاع بیش از حد نزدیک نباشند و این فاصله از مرتبهٔ طولِ اضلاع باشد، آن گاه می توان kappa ایدهٔ تبدیلِ s_i به s_i به نامی آن پروست که در بخشِ مذکور بحث شد، همچنین برای قسمتِ θ_i یک فرضِ طبیعی این است که مقدارِ s_i مشایه آن پروبیت به شکلِ دودویی ذخیره شده است و آن را می توان به شکلِ دودویی دخیره شده و قابلِ پیاده سازی که به طورِ معمول در مدارهای کوانتومی نظیرِ تبدیلِ فوریه برای گروه های عددی استفاده می شود، گیتِ $C-R_x$ است که عملکردِ آن به شکلِ زیر است

$$\begin{cases} C - R_x | \mathcal{N} | \cdot \rangle = | \mathcal{N} | \cos(x) | \cdot \rangle + \sin(x) | \mathcal{N} \rangle \\ C - R_x | \mathcal{N} | \cdot \rangle = | \cdot \rangle | \cdot \rangle \end{cases}$$

$$(9-4)$$

حالا با در دست داشتنِ مدارهایی از این جنس، میتوان حالتِ مذکور را تدارک دید. یک نکتهٔ مهم فرایند پاک کردنِ اطلاعات کیوبیتهای مورداستفاده θ_i و θ_i که با استفادهٔ دوباره از جعبه سیاه ممکن می شود و کیوبیتهای مذکور به حالتِ صفر و جدا می روند و می توان آنها را از فرایند حذف کرد.

را برابر $\frac{N}{\gamma\pi}$ قرار داد که در نتیجه احتمالِ تشخیصِ نقطه درونِ چندضلعی در معادلهٔ $\Upsilon-\Upsilon$ برابر با عددی ثابت خواهدشد که این یعنی با در این حالت تنها با یک پرسش میتوان با خطای محدود به پاسخِ مسئله رسید.

این الگوریتم را میتوان به شکلِ زیر بازنویسی کرد

```
function IsPointInPolygonPromised(gamma: Double,
             coordsOfSeg: Hilbert(log(N-1) qubit \times D qubit \times D qubit) gate)
    index : log(N - 1) qubit state
    coordsStart : D qubit state
    coordsEnd : D qubit state
    arcsinTheta : D qubit state
   side : 1 qubit state
    function ClassicalCircuitForTheta(coordStart, coordEnd) =
        arcsin(norm(coordStart - coordEnd) / norm((coordStart + coordEnd) / 2 -
           P)
            * N / gamma / pi)
    function ClassicalCircuitForS(coordStart, coordEnd) =
        sign(cross(P - (coordStart + coordEnd) / 2, coordEnd - coordStart).z)
    gate EncodedAngleFromP = quantum(ClassicalCircuitForTheta)
   gate SideFromP = quantum(ClassicalCircuitForS)
    // stage 1, initialization
    Initiate coordStart to 0
    Initiate coordEnd to 0
    Initiate arcsinTheta to 0
    Initiate side to 0
   for i : integer from 1 to log(N-1) {
        Initiate index[i] to 0
        Apply H on x[i]
   // stage 2, pplying oracles
    {\tt Apply \ EncodedAngleFromP \ on \ coordStart, \ coordEnd, \ arcsinTheta}
   Apply EncodedAngleFromS on coordStart, coordEnd, side
    // stage 3, Transforming oracle informations
   for i : integer from 1 to D {
        Apply C-R(2^(-i)) on arcsinTheta[i]
    Apply Z on side
    // stage 4, pplying oracles again to remove data
    Apply EncodedAngleFromP on coordStart, coordEnd, arcsinTheta
    Apply EncodedAngleFromS on coordStart, coordEnd, side
    // stage 5, Hadamard transform and measurement
   for i : integer from 1 to log(N-1)
        Apply H on x[i]
    is_in : boolean = true
    for i : integer from 1 to log(N-1)
        result : boolean = Measure on x[i]
        if (result)
            is_in = false
   return is_in
```

۲-۴ گسترش الگوریتم برای حالتهای دیگر

می دانیم که برای عملکردِ درستِ الگوریتم لازم است که احتمالی که در معادلهٔ * – * افزایش یابد و به مقدارِ ثابتی برسد. از این رو، می توان از الگوریتم تقویتِ دامنه که در بخشِ * – * تعریف شده است کمک بگیریم. اگر کلِ فرایندِ الگوریتمِ قبل را تا پیش از اندازه گیری * بنامیم، همچنین * را تصویر برروی عددِ * باشد (که احتمالِ آن موردِ نظر است)، آن را تقویت کرد. تعدادِ مراحلِ لازم برای این تقویت از مرتبهٔ * * خواهدبود که این نشان می دهد اگر * عدد ثابتی باشد، این الگوریتم هیچ تسریعی نمی تواند داشته باشد.

۴-۳ حدِ پایین دشمن گونه

این طور که پیداست، مسئلهٔ نقطه در چند ضلعی در حالتِ کلی نمی تواند تسریعی با استفاده از رایانشِ کوانتومی را تجربه کند. این موضوع به شکلِ تئوری نیز قابلِ بررسیست.

تا به اینجای بحث، محدودیتی برروی سادگی یا غیرِسادگی چندضلعیها مشخص نشده و قابلِ حدس است که تمام بحثهای گفته شده برروی هردو دستهٔ چندضلعیها برقرار باشند. اما در این بخش، استدلالی برای حدِ پایینِ پرسشهای کلاسیک و کوانتومیِ لازم برای حلِ مسئلهٔ مذکور بیان می شود که تنها برای چندضلعیهای غیرساده معتبر است و درصورتِ محدودیتِ مسئله به چندضلعیهای ساده، این حدود غیرمعتبر خواهندبود.

برای بیانِ این حد از حدِ پایینِ دشمن گونه استفاده می کنیم که به این ترتیب است که اگر برای مسئله ای به شکلِ $S : S \to \mathbb{Z}$ دسترسیِ الگوریتم به ورودی از طریقِ جعبه سیاه باشد؛ یعنی برای هر ورودیِ مسئله مانندِ $S \in S$ الگوریتم با استفاده از جعبه سیاهی مانندِ $S \in S$ به جوابِ مسئله برسد، و همچنین دو زیر مجموعهٔ دلخواهِ زیر را داشته باشیم

$$X \subseteq \{s|f(s) = 1\}Y \subseteq \{s|f(s) = \bullet\}$$
 (V-Y)

و رابطه ای به شکل $R \subseteq X \times Y$ که

$$xRy \Leftrightarrow O_x(i) \neq O_y(i)i$$
 تنها برای یک مقدار (۸-۴)

از طرفِ دیگر می توانیم رابطهٔ R_i را نیز به شکلی تعریف کنیم که

$$xR_iy \Leftrightarrow O_x(i) \neq O_y(i) \text{ } \forall j \neq i \text{ } O_x(j) = O_y(j)$$
 (4-4)

که در این صورت

$$R = \bigcup_{i} R_{i} \tag{1.-4}$$

حالا اگر گرافِ دوبخشیِ معادل با R را در نظر بگیریم، کمینه درجهٔ رئوسِ بخشِ X و بخشِ Y را به ترتیب M و بخشِ M را تعریف کنیم M بنامیم، از سوی دیگر، برای M ها بیشینهٔ درجهٔ رئوس را به شکل M و بگیریم و بگیریم

$$l := \max_{i} l_i \tag{11-4}$$

$$l' := \max_{i} l'_{i} \tag{17-4}$$

آنگاه پیچیدگیِ محاسباتیِ پرسش های این مسئله از مرتبهٔ $\Omega(\sqrt{\frac{mm'}{ll'}})$ خواهد بود. که بدونِ اثبات آن را خواهیمپذیرفت [?]

حالا برای استفاده از حد دشمن گونه، مسئلهٔ زیر را تعریف می کنیم

اگر یک N- ضلعیِ منتظم Q را درنظر بگیریم که نقطهٔ P مرکزِ آن باشد، حالا چندضلعیِ Q' را با مقیاس کردنِ Q به مرکزِ P و با ضریبِ Q و سپس قرینهٔ نقطه ای کردن آن حولِ Q بسازیم، آنگاه به ازای هر رشتهٔ Q بیتیِ Q یک چندضلعیِ Q خواهیم داشت که رئوسِ آن به این ترتیب به دست می آیند

$$q_i^{(s)} = \begin{cases} q_i & s_i = 1 \\ q_i' & s_i = * \end{cases}$$
 (17-4)

حالا مسئلهٔ وجودِ نقطهٔ P در چندضلعیِ $Q^{(s)}$ برابرِ مسئلهٔ زوج بودنِ وزنِ همینگِ s خواهد بود. برای اثباتِ این برابری، می توان از استقرای ریاضی استفاده کرد به این ترتیب که به ازای s=1 این برابری به سادگی برقرار است و با تغییرِ هر بیت از s می توان به سادگی نشان داد که همچنان برابری حفظ می شود و درنتیجه برای تمام رشته ها برقرار است.

از سوی دیگر، برای مسئلهٔ زوج بودنِ وزنِ همینگِ s، میتوانیم از حدِ دشمنگونه به این ترتیب استفاده کنیم که X همهٔ رشتهها با وزنِ زوج و Y همهٔ رشتهها با وزنِ فرد باشند، آنگاه m و m هردو

برابر با طولِ رشته و برابر با N خواهندبود و مقادیرِ l و l نیز که مربوط همسایههایی هستند که تنها در پرسشِ خاصِ i (بخوانید بیتِ iم) با هم تفاوت دارند برابر با ۱ خواهند بود، درنتیجه، این مسئله نیاز به $\Omega(N)$ پرسش خواهدداشت.

از آنجا که مسئلهٔ زوج بودنِ وزنِ همینگ قابلِ کاهش به وجودِ نقطه در چندضلعیست پس حداقل پرسش برای مسئلهٔ نقطه در چندضلعی نیز برابرِ $\Omega(N)$ خواهدبود.

فصل ۵

نتيجهگيري

در این پایاننامه سعی شد که به بررسی رایانشِ کوانتومی و هندسهٔ محاسباتی و تلاقی این دو حیطه پرداخته شود. آنچه به نظر می رسد این است که تلاش های کمی در ترکیبِ این دو حوزه صورت گرفته حال آن که به علتِ شکلِ مسائل در هندسه و وجودِ قول های متعددی که به خاطرِ ذاتِ هندسیِ مسائل، پتانسیل های زیادی برای بررسیِ مسائل و البته جمع بندی و تعمیم راه حل ها و الگوریتم ها وجود دارد.

از سوی دیگر، همانطور که گفته شد، اکثرِ تلاشهایی که برای طراحیِ الگوریتم و حدود صورت گرفته است مبتنی بر استفاده از الگوریتمِ جستوجو بوده اند و از این رو، اکثرِ نتایج بهبودهای مربعی و چندجمله ای هستند. اما این کار از جهتِ استفاده از الگوریتم هایی با تسریعِ فرا چندجمله ای (که مبتنی بر تبدیل فوریهٔ کوانتومی هستند) می تواند متفاوت و مفید قلمداد شود.

۵-۱ کارهای آتی

پيوست آ

مطالب تكميلي

آ۔ ۱ شبه کدهای کوانتومی

مراجع

- [1] S. Aaronson. Quantum Computing since Democritus. Cambridge University Press, 2013.
- [2] C. M. Grinstead and J. L. Snell. *Introduction to Probability*. American Mathematical Society, 2nd edition edition, 1997.
- [3] V. Karimipour. Lecture notes on quantum computation and information. http://physics.sharif.edu/~vahid/teachingQC.html, 2021. Accessed: 2021-06-25.
- [4] S. Arora and B. Barak. Computational complexity: a modern approach. Cambridge University Press, 2009.
- [5] D. E. Deutsch and R. Penrose. Quantum computational networks. Proceedings of the Royal Society of London. A. Mathematical and Physical Sciences, 425(1868):73–90, 1989.
- [6] P. Boykin, T. Mor, M. Pulver, V. Roychowdhury, and F. Vatan. A new universal and fault-tolerant quantum basis. *Information Processing Letters*, 75(3):101–107, 2000.
- [7] J. Watrous. Quantum computational complexity. version: 1.
- [8] S. Aaronson. 6.845 quantum complexity theory. MIT OpenCourseWare.
- [9] M. Backens. The ZX-calculus is complete for stabilizer quantum mechanics. *New Journal of Physics*, 16(9):093021, 2014.
- [10] P. Selinger and B. Valiron. A lambda calculus for quantum computation with classical control. In P. Urzyczyn, editor, Typed Lambda Calculi and Applications, pages 354–368. Springer Berlin Heidelberg, 2005.
- [11] A. J., A. Adedoyin, J. Ambrosiano, P. Anisimov, A. Bärtschi, W. Casper, G. Chennupati, C. Coffrin, H. Djidjev, D. Gunter, S. Karra, N. Lemons, S. Lin, A. Malyzhenkov,

مراجع

D. Mascarenas, S. Mniszewski, B. Nadiga, D. O'Malley, D. Oyen, S. Pakin, L. Prasad, R. Roberts, P. Romero, N. Santhi, N. Sinitsyn, P. J. Swart, J. G. Wendelberger, B. Yoon, R. Zamora, W. Zhu, S. Eidenbenz, P. J. Coles, M. Vuffray, and A. Y. Lokhov. Quantum algorithm implementations for beginners, 2018.

- [12] A. Montanaro. Quantum algorithms: an overview. 2(1):1–8. Number: 1 Publisher: Nature Publishing Group.
- [13] S. Jordan. Quantum algorithm zoo. https://quantumalgorithmzoo.org/. Accessed: 2021-07-08.
- [14] D. Deutsch and R. Jozsa. Rapid solution of problems by quantum computation. Proceedings of the Royal Society of London. Series A: Mathematical and Physical Sciences, 439(1907):553–558, 1992.
- [15] A. Y. Kitaev. Quantum measurements and the abelian stabilizer problem. 1995-11-20.
- [16] P. Shor. Algorithms for quantum computation: discrete logarithms and factoring. In Proceedings 35th Annual Symposium on Foundations of Computer Science, pages 124– 134. IEEE Comput. Soc. Press.
- [17] M. d. Berg, editor. Computational geometry: algorithms and applications. Springer, 3rd ed edition.
- [18] C. D. Toth, J. O'Rourke, and J. E. Goodman. Handbook of discrete and computational geometry, third edition. page 1951.
- [19] N. Volpato. Bounds for quantum computational geometry problems. page 12.
- [20] M. Lanzagorta and J. Uhlmann. Quantum algorithmic methods for computational geometry. 20(6):1117–1125. Publisher: Cambridge University Press.
- [21] F. P. Preparata and M. I. Shamos. *Computational geometry: an introduction*. Texts and monographs in computer science. Springer, 6. print edition.
- [22] Encyclopedia of algorithms: with 379 figures and 51 tables.

واژهنامه

ر	الف
computation	generalized linear عميميافته
	programming
j	
ضجيرهٔ ماركوفي markov chain	پ
	پرسش query
ف	
فروريزشفروريزش	ت
	تعینی deterministic
۴	amplitude amplification
shared randomness متغيرِ تصادفي مشترک	
	ح
و	جعبه سیاه
random walk	
	ح
٥	output-sensetive
هم دسته	adversarial lower bound گونه

Abstract

Keywords: Quantum Computing, Computational Geometry, Winding Number, Point in Polygon, Quantum Fourier Transform

Sharif University of Technology

Department of Computer Engineering

B.Sc. Thesis

A Quantum Algorithm for Point in Polygon

By:

Seyed Sajad Kahani

Supervisor:

Dr. Abam

July 2021